

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI. 410.002.03.2020

**Pan
Adam Struzik
Marszałek Województwa Mazowieckiego
Urząd Marszałkowski Województwa
Mazowieckiego
ul. Jagiellońska 26
03-719 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i użytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego ¹ ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego ² od 10 grudnia 2001 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie utworzenia i funkcjonowania Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami³ zgodnie z przepisami o odpadach.2. Sprawowanie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi na rynek krajowy produkty i produkty w opakowaniach oraz nad podmiotami gospodarującymi odpadami użytkowymi i odpadami opakowaniowymi.3. Zapewnienie właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych.4. Podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Damian Pazio, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/27/2020 z 28 maja 2020 r.2. Marlena Ziomacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KSI/26/2020 z 28 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: *Urząd* lub UMWM.

² Dalej: *Marszałek Województwa*.

³ Dalej: *BDO*.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2016-2020 (do dnia zakończenia niniejszej kontroli) Marszałek Województwa podejmował działania w zakresie zapewnienia funkcjonowania BDO, tj. m.in. posiadał informacje o liczbie podmiotów zobowiązanych do złożenia wniosków o wpis do systemu teleinformatycznego Rejestr BDO⁶, a także identyfikował podmioty, które nie wykonały obowiązku wpisu do tego Rejestru, i jego aktualizacji, lub prowadziły działalność bez wymaganego wpisu. Niemniej jednak do Rejestru BDO nie dokonywano wpisów w wymaganych terminach, nie był on aktualizowany na bieżąco i nie zawierał wszystkich informacji wymaganych przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁷.

Marszałek Województwa monitorował podmioty wprowadzające na rynek krajowy produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujące odpadami użytkowymi i odpadami opakowaniowymi, opierając się głównie na przedkładanych mu sprawozdaniach. Sytuacja taka powodowała, że nie dysponował on wiarygodnymi danymi na temat liczby tych podmiotów. Pracownicy UMWM egzekwowali obowiązki sprawozdawcze, natomiast nie zwracali się do podmiotów o dokumenty źródłowe w celu weryfikacji sprawozdań. Marszałek Województwa przeprowadzał kontrole podmiotów objętych przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach⁸ oraz przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych i przedsiębiorców eksportujących odpady oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych. Skala kontroli podmiotów objętych przepisami uba była jednak niewielka.

Marszałek Województwa nie dysponował pełnymi informacjami o stanie gospodarki odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim. Na podstawie posiadanych w UMWM danych i informacji możliwe było wskazanie jedynie ilości odpadów komunalnych odebranych i zebranych, czego nie należy utożsamiać z ogólną masą odpadów komunalnych wytworzonych. Nie było również możliwe wskazanie konkretnej instalacji, do której podmioty przekazały posiadane odpady z uwagi na to, że przekazywane do UMWM zbiorcze zestawienia danych o odpadach nie zawierały danych na temat źródła pochodzenia lub sposobów dalszego zagospodarowania odpadów komunalnych.

W UMWM prowadzono działania edukacyjne i informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania oraz postępowania z odpadami użytkowymi, odpadami opakowaniowymi oraz odpadami komunalnymi.

W kontrolowanej działalności stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Marszałek Województwa dokonał 10 wpisów do Rejestru BDO po upływie od 50 do 196 dni od dnia otrzymania wniosków, co stanowiło naruszenie art. 53 ust. 1 uod;
- prowadzony przez Marszałka Województwa Rejestr BDO nie zawierał wszystkich informacji wymaganych art. 52 uod (zamieszczone w nim były także nieobowiązujące decyzje o udzieleniu pozwoleń zintegrowanych podmiotom gospodarującym odpadami, co było niezgodne z art. 80 ust. 3 uod), a także nie był aktualizowany na bieżąco, co stanowiło naruszenie art. 80 ust. 1 pkt 1 uod;

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu sformułowano ocenę ogólną w formie opisowej.

⁶ Dalej *Rejestr BDO*.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 797, ze zm., dalej: *uod*.

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1850, dalej: *uba*.

- Marszałek Województwa w 9 przypadkach nie przeprowadził w wymaganym terminie kontroli przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych i przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, co stanowiło naruszenie art. 53 ust. 2 uod;
- Marszałek Województwa – niezgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw⁹ – wpisał na listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, instalację, która w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie tej ustawy, nie była ujęta w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami¹⁰ jako regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych¹¹;
- Marszałek Województwa – po terminie określonym w art. 9s ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹² – przekazał ministrowi właściwemu do spraw klimatu uzupełnione sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Utworzenie i funkcjonowanie BDO

Zgodnie z art. 79 uod BDO powinna zawierać dane i informacje z zakresu gospodarki odpadami. Od 24 stycznia 2018 r. do 1 stycznia 2020 r. w ramach BDO funkcjonował jedynie Rejestr BDO, uruchomiony przez Ministra Środowiska 24 stycznia 2018 r., w którym gromadzone były informacje zgodnie z zakresem wskazanym w art. 52 ust. 1 i ust. 2 uod.

W Rejestrze BDO zaewidencjonowane były podmioty – zgodnie z art. 50 i art. 51 uod, tj. przedsiębiorcy, którzy: wprowadzali do obrotu produkty lub produkty w opakowaniach, posiadali decyzje odpadowe lub odbierali odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

1 stycznia 2020 r. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB) uruchomił moduł *Ewidencja odpadowa* dla podmiotów wytwarzających i gospodarujących odpadami, przy czym możliwość prowadzenia ewidencji papierowej dla podmiotów, poza systemem BDO, przesunięto do 31 grudnia 2020 r. (na mocy art. 236a uod). Od stycznia 2020 r. funkcjonuje również *Sprawozdawczość komunalna* będąca częścią modułu *Sprawozdawczość*. 2 czerwca 2020 r. uruchomiony został moduł *Sprawozdawczość o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami*. Moduł ten dedykowany był jedynie dla przedsiębiorców wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz organizacji odzysku, organizacji odzysku opakowań i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przy czym termin złożenia sprawozdania na podstawie art. 73 uod został przesunięty, na mocy art. 237ea ust.1 uod, na 11 września 2020 r. Ponadto 29 czerwca 2020 r. został uruchomiony moduł dotyczący sprawozdawczości o wytworzonych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.

(akta kontroli str. 4130-4132, 9293-9310)

⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1579, dalej: *ustawa o zmianie ucpg*.

¹⁰ Dalej: *wpgg*.

¹¹ Dalej: *RIPOK*.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, dalej: *ucpg*.

¹³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu sformułowano oceny częściowe w formie opisowej.

Ustalenie liczby podmiotów zobligowanych do wpisu do Rejestru BDO polegało na analizie danych gromadzonych w programie Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska (WBZŚ), z którego możliwe jest pozyskanie informacji o liczbie podmiotów składających sprawozdania z zakresu wprowadzania do obrotu produktów w opakowaniach oraz produktów takich jak: oleje i opony, baterie i akumulatory, a także z zakresu prowadzenia stacji demontażu pojazdów. Liczba podmiotów wprowadzających sprzęt, autoryzowanych przedstawicieli, organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz gospodarujących zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym¹⁴ została ustalona w oparciu o rejestr prowadzony do 23 stycznia 2018 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Zgodnie rejestrem GIOŚ liczba podmiotów, o których wyżej mowa¹⁵, wynosiła 2 395. Ponadto 105 podmiotów składających sprawozdania do Marszałka Województwa prowadziło stacje demontażu pojazdów (brak danych o wprowadzających pojazdy). Z kolei liczbę podmiotów objętych przepisami o bateriach i akumulatorach z pominięciem prowadzących miejsca odbioru (z uwagi na brak wymogu wpisu do Rejestru BDO), oszacowano na 2 809, natomiast podmiotów gospodarujących odpadami opakowaniowymi na 5 212. Według stanu na 17 czerwca 2020 r. zarejestrowanych było 2 850 podmiotów zajmujących się zseie, 2 166 podmiotów prowadzących recykling pojazdów, 3 363 podmiotów objętych przepisami o bateriach i akumulatorach oraz 10 645 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach.

Sekretarz Województwa Dyrektor Urzędu Marszałkowskiego¹⁶ wyjaśnił: *Nie sposób ustalić liczby wprowadzających pojazdy z uwagi na fakt, że sprawozdania za poprzednie lata składane były do GIOŚ, a dopiero w roku 2020 – po raz pierwszy – sprawozdania tych podmiotów za 2019 r. będą składane do marszałków województw, a nie do GIOŚ.*

(akta kontroli str. 4130-4132)

Składane przez podmioty do UMWM, w latach 2018-2019, papierowe wnioski o wpis do BDO ewidencjonowane były w programie *Elektroniczny obieg dokumentów*¹⁷. Natomiast składane przez podmioty w latach 2019-2020 elektroniczne wnioski o wpis do Rejestru BDO, poprzez system BDO, ewidencjonowane były w module obsługi wniosków BDO, uruchomionym i udostępnionym urzędom marszałkowskim przez IOŚ-PIB 16 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 4130-4132)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *Sprawozdania wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi [...] są gromadzone i ewidencjonowane [...] w postaci papierowej [...] oraz [...] w wersji elektronicznej (dokumenty w postaci skanów). Celem sporządzenia sprawozdania Marszałka [...] z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi dane zawarte w sprawozdaniach [...] były ręcznie wprowadzane do zaprojektowanych w tym celu arkuszy kalkulacyjnych [...] Weryfikacja obliczonych przez gminy poziomów: ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych również była dokonywana z wykorzystaniem specjalnie zaprojektowanego arkusza kalkulacyjnego...*

(akta kontroli str. 8886-9238)

¹⁴ Dalej: zseie.

¹⁵ Dalej: podmioty zajmujące się zseie.

¹⁶ Dalej: Sekretarz Województwa.

¹⁷ Dalej: eDOKweb.

W okresie objętym kontrolą decyzje administracyjne dotyczące gospodarki odpadami¹⁸, przekazywane przez organy ochrony środowiska¹⁹, gromadzone były w UMWM zarówno w BDO, jak i Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO) – wyjątek stanowiły decyzje zezwalające na transport odpadów, które były wpisywane jedynie do WSO. W 2016 r. organy ochrony środowiska przekazały do UMWM 1 006 decyzji²⁰ – 445 z nich zostało wpisanych zarówno do BDO, jak i WSO, natomiast 561 tylko do WSO. W 2017 r. przekazano do Urzędu 1 071 decyzji²¹, z których zarówno do BDO, jak i WSO, wpisano 503, a tylko do WSO – 568. W 2018 r. przekazano do UMWM 1 074 decyzje²², z których zarówno do BDO, jak i WSO, wpisano 456, a tylko do WSO – 618. W 2019 r. przekazano do Urzędu 78 decyzji²³, z których zarówno do BDO, jak i WSO, wpisano 72, a tylko do WSO – 6. Według stanu na 13 lipca 2020 r. w 2020 r. przekazano 45 decyzji²⁴, z których 44 wpisano do BDO, a 1 nie uwzględniono ani w BDO, ani w WSO²⁵.

(akta kontroli str. 4159-4721, 5475-5515)

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Prawnych wyjaśniła: *decyzje zezwalające na transport odpadów nie zostały wymienione w art. 51 ust. 1 ustawy o odpadach, stąd nie były wpisywane z urzędu do Rejestru BDO. Każdy podmiot transportujący odpady miał obowiązek przed 24 lipca 2018 r., tj. w ciągu 6 miesięcy od dnia uruchomienia rejestru BDO (art. 233 ust. 1 i art. 234 ust. 2 ustawy o odpadach), złożyć wniosek o wpis do Rejestru BDO w zakresie działu VII Transport odpadów na mocy art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o odpadach.*

(akta kontroli str. 4159-4721)

Wszyscy pracownicy realizujący zadania związane z prowadzeniem BDO – zgodnie z art. 80 ust. 1c uod – posiadali upoważnienie wydane przez administratora danych osobowych do ich przetwarzania oraz zobowiązani byli do zachowania tych danych w poufności. Upoważnienia i zobowiązania te stanowiły część zakresów czynności, obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników UMWM (stosowne zapisy w zakresach czynności), wręczonych tym pracownikom oraz przechowywanych w ich aktach osobowych.

(akta kontroli str. 4159-4721, 5475-5515)

W kontrolowanym okresie dokonano 1 538 wpisów z urzędu do Rejestru BDO, w tym 376 to wpisy aktualizacyjne.

Według stanu na 5 sierpnia 2020 r., zostało złożonych 78 621 wniosków o wpis do Rejestru BDO, a numerów rejestrowych nadano 61 235.

(akta kontroli str. 5475-5515)

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *Z uwagi na wprowadzanie kolejnych zmian przepisów w ustawie o odpadach i ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a tym samym włączanie do obowiązku wpisu do Rejestru BDO kolejnych grup przedsiębiorców, w obsłudze nadal pozostają kompletne wnioski,*

¹⁸ Zezwolenia na: wytwarzanie, zbieranie i transport odpadów, jak również zmiany tych decyzji oraz ich wygaszenia i pozwolenia zintegrowane.

¹⁹ Między innymi: starostów, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ).

²⁰ 844 decyzje starostów, 15 decyzji RDOŚ, 4 decyzje GIOŚ oraz 143 decyzje prezydentów miast.

²¹ 757 decyzji starostów, 306 decyzji prezydentów miast i 8 decyzji RDOŚ.

²² 759 decyzji wydanych przez starostów, 307 – przez prezydentów miast i 8 – przez RDOŚ.

²³ 67 decyzji wydanych przez starostów, 11 – przez prezydentów miast.

²⁴ 44 decyzje wydane przez starostów, 1 – przez prezydenta miasta.

²⁵ Zezwolenie na zbieranie odpadów z 23 stycznia 2020 r. znak: ŚRL.6233.22.2015/2019.AM wydane przez Starostę Węgorzkiego dla [...]⁹). Decyzja nie została wpisana do Rejestru BDO ze względu na istniejący błąd techniczny modułu obsługi wniosków/wpisów systemu BDO i brak możliwości dokonania elektronicznego wpisu aktualizacyjnego w Rejestrze BDO. 10 lipca 2020 r. błąd został zgłoszony do IOŚ-PIB, błąd nie został naprawiony przez IOŚ-PIB. Marszałek Województwa nie ma uprawnień do dokonywania napraw i aktualizacji systemu BDO, może jedynie zgłaszać prośby o naprawienie błędów technicznych/informatycznych tego systemu.

które oczekują na rozpatrzenie i nadanie numeru rejestrowego, bądź dokonanie zmian we wpisach do Rejestru BDO.

(akta kontroli str. 4130-4132)

Zgodnie z art. 53 ust. 1 uod marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek podmiotu, po stwierdzeniu, że wniosek o wpis do rejestru nie zawiera braków formalnych, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Analiza 10 wniosków przedsiębiorców o wpis do Rejestru BDO wykazała, że w żadnym z przypadków Marszałek Województwa nie dokonał wpisu do Rejestru BDO w obowiązującym terminie – wpisów dokonano od 57 do 196 dni od dnia otrzymania wniosku (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 5547-5791, 8141)

W okresie objętym kontrolą, z uwagi na nieuiszczenie opłaty rejestrowej, wystąpił przypadek odmowy wpisu do Rejestru BDO na mocy art. 62 pkt 1 uod.

(akta kontroli str. 4130-4132, 5516-5546)

W badanym okresie, z uwagi na niezłożenie kompletnego wniosku i niezpełnienie braków formalnych pomimo wysłanego wezwania, pozostało bez rozpoznania 138 wniosków o wpis do Rejestru BDO.

(akta kontroli str. 4130-4132, 5475-5515)

Po raz pierwszy informacje o formularzach rejestrowych i Rejestrze BDO zostały zamieszczone na stronie internetowej UMWM 25 stycznia 2018 r. w formie Komunikatu pt. *Utworzono Rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami*. Szczegółowe informacje dotyczące formularzy rejestrowych i Rejestru BDO zamieszczono po raz pierwszy 31 stycznia 2018 r. na stronie internetowej UMWM w e-usłudze o numerze 6.10. o bieżącej nazwie *Baza BDO – Rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach, prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego objętych opłatą recyklingową i gospodarujących odpadami. Opłata rejestrowa BDO. Opłata roczna BDO*.

(akta kontroli str. 9293-9310)

Informacje dotyczące Rejestru BDO i poprawność danych podawanych przez przedsiębiorców weryfikowana była przez pracowników UMWM m.in. w oparciu o przepisy uod. Dodatkowo dane wpisywane do Rejestru BDO sprawdzane były z decyzjami administracyjnymi przesyłanymi przez organy uprawnione do wydawania pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wytwarzanie odpadów, zezwoleń na zbieranie odpadów, zezwoleń na przetwarzanie odpadów, czy innych decyzji objętych wymogiem wpisu do Rejestru BDO. W oparciu o powyższe, w UMWM przygotowany został skrypt zawierający wytyczne zgodnie z obowiązującymi przepisami, dostępny dla pracowników dokonujących wpisów na podstawie złożonych wniosków. W skrypcie zawarto najistotniejsze informacje pochodzące z przepisów prawa odpadowego, rozporządzeń wykonawczych i objaśnień Ministra Środowiska.

(akta kontroli str. 9293-9310)

Przeprowadzona na potrzeby niniejszej kontroli analiza 5 wpisów podmiotów do Rejestru BDO wykazała, że nie zawierały one wymaganych przepisami art. 52 uod informacji. W 2 przypadkach zaistniałe braki spowodowane były czynnikami niezależnymi od Marszałka Województwa:

- W przypadku 5 instalacji²⁶, będących w posiadaniu 3 podmiotów, w dziale XI brak było informacji o rodzajach odpadów wytwarzanych lub/oraz zbieranych w oparciu o posiadane decyzje odpadowe (art. 52 ust. 2 pkt 5 lit b uod).
Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in.: *...dostawca oprogramowania IOS-PIB nie zamieścił w Dziale XI rubryk „kod i nazwa rodzajów wytwarzanych odpadów” i „kod i nazwa rodzajów zbieranych odpadów”, pomimo brzmienia przepisu zawartego w art. 52 ust. 2 pkt 5 lit. b ustawy o odpadach. Stąd w Dziale XI nie ma możliwości wpisania kodów i nazw rodzajów wytwarzanych i zbieranych odpadów. [...] Jedynie dla lokalizacji, na której działa punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych jest możliwość podania kodów i nazw rodzajów odpadów zbieranych wyłącznie na terenie PSZOK (Dział XIV Rejestru BDO).*
- Dla jednej z instalacji²⁷ brak było informacji dot. adresów miejsc, w których jest zbierany zużyty sprzęt.
Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że: *adres miejsca zbierania zużytego sprzętu jest podany w wykazie miejsc prowadzenia działalności (bez nazwy MPD) w Rejestrze BDO, natomiast w zakładce „Tabele” w Dziale IV tabela 2 – brak adresu miejsca zbierania zseie wynika z błędu systemu BDO. Ze strony Urzędu brak jest technicznej możliwości korekty/elektronicznego wpisu aktualizacyjnego w celu poprawienia nazwy, adresu MPD, dodania czy usunięcia miejsc prowadzenia działalności w ramach wpisu podmiotu w Rejestrze BDO, co było wielokrotnie zgłaszane do IOS-PIB oraz do Ministerstwa Klimatu...*

Dodatkowo dla jednej z instalacji²⁸ w Rejestrze BDO, w polu *Nazwa miejsca prowadzenia działalności*, wskazano *Plac Mszczonów*. Oprócz ww. informacji (nazwa i adres) w BDO brak było jakichkolwiek danych dot. ww. działalności (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*). W Rejestrze BDO brak było również jakichkolwiek informacji dotyczących jednego ze składowisk odpadów²⁹, stanowiącego instalację komunalną wpisaną na listę instalacji komunalnych prowadzoną przez Marszałka Województwa (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Ponadto, w przypadku 3 podmiotów³⁰, w Rejestrze BDO znajdowały się nieobowiązujące decyzje o udzieleniu tym podmiotom pozwoleń zintegrowanych.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że w przypadku 1³¹ z 3 podmiotów, o których mowa powyżej: *postępowanie w sprawie dokonania zmiany w Rejestrze BDO poprzez usunięcie uchylonej decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego [...] z dnia 16 grudnia 2016 r. zostało zakończone ostateczną decyzją Marszałka [...] z dnia 31 grudnia 2019 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie decyzją znak KOA/639/OŚ/20 z dnia 25 maja 2020 r. utrzymało w mocy decyzję Marszałka [...] Jednocześnie we wniesionej przez Stronę skardze na orzeczenie SKO do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie nie zawarto wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji, stąd decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego [...] jest ostateczna, ale nie ma jeszcze waloru prawomocności. Jednocześnie Urząd nie ma możliwości technicznej samodzielnego usunięcia z Rejestru BDO zapisów dotyczących decyzji Marszałka [...] z uwagi na występującą systemową blokadę możliwości dokonania kolejnego*

²⁶ [...]*)

²⁷ Zlokalizowanej w miejscowości [...]*)

²⁸ Należącej do [...]*)

²⁹ Należącego do [...]*)

³⁰ [...]*)

³¹ [...]*)

elektronicznego wpisu aktualizacyjnego na podmiocie z uwagi na fakt wcześniejszego złożenia przez podmiot wniosku aktualizacyjnego skierowanego obecnie do korekty. Bez dokonania przez podmiot korekty wniosku i złożenia korekty do zatwierdzenia przez urzędnika, nie ma możliwości technicznej w systemie BDO przygotowania z urzędu kolejnego wpisu aktualizacyjnego zmieniającego dane w Rejestrze BDO. Stąd skierowano pismo do IOŚ-PIB [...] z dnia 21 sierpnia 2020 r. o dokonanie technicznej aktualizacji wpisu w imieniu Marszałka Województwa Mazowieckiego z uwagi na występujący błąd systemu BDO.

W pozostałych 2 przypadkach Marszałek Województwa podjął działania dotyczące wykreślenia nieobowiązujących decyzji z Rejestru BDO dopiero podczas niniejszej kontroli NIK (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 4722-5215, 8769-8773, 8142-8222)

Według stanu na 9 lipca 2020 r. 77 podmiotów³² nie wykonało obowiązku złożenia: wniosku o wpis, wniosku aktualizacyjnego, wniosku o wykreślenie z Rejestru BDO, bądź złożyło wniosek niezgodny ze stanem faktycznym.

Dodatkowo według stanu na 9 lipca 2020 r. na terenie województwa mazowieckiego 62 podmioty³³ prowadziły działalność w zakresie gospodarki odpadami bez wymaganego wpisu do Rejestru BDO.

Przedsiębiorcy, którzy nie wykonali obowiązku złożenia: wniosku o wpis, wniosku aktualizacyjnego, wniosku o wykreślenie z Rejestru BDO, bądź złożyli wniosek niezgodny ze stanem faktycznym byli wzywani przez Marszałka Województwa, a w przypadku braku odpowiedzi, stosowna informacja kierowana była do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (MWIOŚ), jako organu nadzorczo-kontrolnego w celu ustalenia bieżącego stanu faktycznego i ukarania w przypadku faktycznego podlegania pod obowiązek ustawowy i braku jego realizacji.

(akta kontroli str. 4154-4721, 5475-5515)

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *Dopiero potwierdzenie posiadanego obowiązku ustawowego w zakresie rejestracji w BDO (prowadzenia bądź nie w chwili obecnej działalności objętej wymogiem wpisu do Rejestru BDO) oraz sprawdzenie informacji o braku realizacji ustawowego obowiązku z zakresu złożenia wniosku o wpis do rejestru, aktualizacji wpisu czy wykreślenia z rejestru, może skutkować zastosowaniem art. 179 ustawy o odpadach i obciążeniem podmiotu karą aresztu albo karą grzywny. Natomiast prowadzenie działalności bez wymaganego wpisu do rejestru podlega pod przepis art. 194 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy o odpadach, który dotyczy wymierzania administracyjnych kar pieniężnych przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska na mocy art. 196 i art. 197 ustawy o odpadach. Z uwagi na fakt, że kompetencje w tym zakresie posiada MWIOŚ, stosowna informacja została przekazana do MWIOŚ, do wykorzystania służbowego w ramach posiadanych kompetencji. W przypadku pozyskania kompletnej wiedzy we wskazanym zakresie, również Marszałek Województwa Mazowieckiego podejmie kroki w celu zastosowania art. 179 ustawy o odpadach i skierowania do sądu wniosku o ukaranie podmiotu karą grzywny.*

Ze względu na wprowadzony art. 26 pkt 2 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem

³² Co ustalono na podstawie posiadanych dokumentów z lat poprzednich dotyczących złożonych sprawozdań produktowych i wniosków BDO, a nie na podstawie przeprowadzonych kontroli na terenie przedsiębiorstwa podmiotu w celu ustalenia bieżącego stanu faktycznego.

³³ Co ustalono na podstawie złożonego *Sprawozdania o wytworzonych odpadach i o gospodarowaniu odpadami* za rok 2018 oraz informacji zawartych w Rejestrze BDO.

się wirusa SARS-CoV-2³⁴ art. 236b uod – zgodnie, z którym w terminie do 31 grudnia 2020 r. do podmiotów, o których mowa w art. 50 ust. 1 uod (które złożyły wnioski o wpis do rejestru), nie stosuje się przepisów art. 50 ust. 2 i 3 oraz art. 194 ust. 1 pkt 5 uod – podjęcie przez Marszałka Województwa dalszych kroków wobec podmiotów uchylających się od obowiązków ustawowych będzie możliwe po 1 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 5475-5515)

W ramach nadzoru nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami w województwie mazowieckim, Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych monitorował wykorzystanie rocznych mocy przerobowych instalacji w zakresie przyjmowania odpadów do instalacji. Monitoring wykorzystania rocznych mocy przerobowych instalacji w zakresie przyjmowania odpadów do instalacji prowadzony był w formie korespondencji z zarządzającymi instalacjami. Zakres korespondencji dotyczył przekazania informacji na temat:

- masy wytworzonych odpadów o następujących kodach: 19 12 12, 19 05 03 oraz 19 05 99 (przeznaczonych na składowiska);
- masy przekazanych na składowiska odpadów o kodach: 19 12 12, 19 05 03 oraz 19 05 99;
- masy odpadów zmagazynowanych z podaniem kodów odpadów;
- masy odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania;
- masy przyjętych na składowiska odpadów o kodach: 20 03 01, 20 02 01, 19 12 12, 19 05 03 i 19 05 99;
- masy przyjętych do instalacji odpadów o kodach: 20 03 01, 20 02 01 oraz 19 12 12;
- dotychczasowego wykorzystania rocznych mocy przerobowych instalacji (w %);
- przypadków ograniczania przyjmowania odpadów do instalacji (z podaniem ich liczby i przyczyn).

Na podstawie otrzymanych informacji oraz bazując na postanowieniach decyzji w zakresie maksymalnej masy odpadu dopuszczonej do przetworzenia w ciągu roku, pracownicy ww. Departamentu weryfikowali aktualne wykorzystanie mocy przerobowych tych instalacji.

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez UMWM, w 2018 r., w województwie mazowieckim wystąpiły czasowe problemy z zagospodarowaniem odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji, a także zmieszanych odpadów komunalnych. Z korespondencji wpływającej do Urzędu wynikało, że przyczyną problemów były odmowy przyjęcia ww. odpadów do przetworzenia przez RIPOK z uwagi na przewidywane wyczerpanie zakontraktowanych mocy przerobowych instalacji, w ramach zawartych umów na przyjęcie odpadów do instalacji. W ocenie Marszałka Województwa przedmiotowe odmowy okazały się działaniem asekuracyjnym ze strony RIPOK.

W celu zweryfikowania tych informacji Departament Pozwoleń Zintegrowanych wystąpił do zarządzających kompostowniami odpadów z pisemną prośbą o przekazanie informacji na temat aktualnego wykorzystania mocy przerobowych (według stanu na 30 czerwca 2018 r.), informacji na temat ilości przyjętych do instalacji odpadów o kodzie 20 02 01 oraz przyczyn odmowy przyjęcia odpadów, jeśli miała ona miejsce. Na podstawie otrzymanych informacji sporządzono zestawienie, z którego wynikało, że tylko instalacja zarządzana przez [...]^{*)} miała wyczerpane moce przerobowe, natomiast pozostałe instalacje dysponowały wolnymi mocami przerobowymi i miały możliwość przyjmowania odpadów.

³⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 875, ze zm., dalej: *ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2*.

(akta kontroli str. 4133-4158, 7556-7697)

W UMWM nie zidentyfikowano problemów związanych z zagospodarowaniem odpadów przywożonych do Polski w ramach transgranicznego przemieszczania odpadów.

(akta kontroli str. 44133-4158)

Na terenie województwa mazowieckiego 54 podmioty gospodarujące odpadami na podstawie pozwolenia zintegrowanego zobowiązane były do złożenia wniosku o zmianę tego pozwolenia na podstawie art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw³⁵. Wszystkie te podmioty złożyły wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego przed upływem ustawowego terminu, tj. do 5 marca 2020 r.

Według stanu na 6 lipca 2020 r. dla 7 podmiotów wydane pozwolenie zintegrowane dostosowane było do zmienionych przepisów lub wydana została decyzja dostosowawcza³⁶. W jednym przypadku decyzja była w trakcie podpisywania³⁷. W jednym przypadku wniosek został pozostawiony bez rozpoznania³⁸. W przypadku 1 podmiotu został złożony wniosek o wygaszenie posiadanej decyzji³⁹. Dla pozostałych 44 podmiotów postępowania były w toku (stan na 6 lipca 2020 r.).

(akta kontroli str. 4159-4721, 7556-7697)

265 posiadaczy odpadów, którzy przed 1 września 2019 r. uzyskali zezwolenia na zbieranie odpadów, uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów, zobowiązanych było do złożenia w terminie do 5 marca 2020 r. wniosku o zmianę decyzji, na podstawie art. 14 ustawy o zmianie uod. 90 podmiotów nie wywiązało się z ww. obowiązku i nie złożyło wniosku, o którym mowa wyżej, w wyznaczonym, ustawowym terminie. Dla 16 ze 171 podmiotów, które złożyły wniosek do 5 marca 2020 r. wydane zostały stosowne decyzje (dla 4 wszczęto postępowania z urzędu)⁴⁰.

(akta kontroli str. 4159-4721)

Zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy o zmianie uod, jeżeli posiadacz odpadów nie złożył wniosku spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów, w zakresie określenia wymagań dotyczących zbierania lub przetwarzania odpadów, wygasa.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *zgodnie z art. 162 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zm.) organ stwierdza wygaśnięcie decyzji jedynie w przypadku, gdy obowiązek taki wynika z przepisów prawa. Wobec nieustanowienia takiego obowiązku w przepisach ustawy zmieniającej z 2018 r. marszałek województwa nie ma podstaw do stwierdzenia wygaśnięcia decyzji. Wyjątek stanowią jedynie pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniające warunki zbierania i przetwarzania odpadów, w których wytwarzanie odpadów wynika bezpośrednio z procesu przetwarzania odpadów. W przypadku tego rodzaju decyzji, wobec wygaśnięcia z mocy prawa części decyzji określającej warunki zbierania i przetwarzania odpadów, zachodzi bezprzedmiotowość samego pozwolenia na wytwarzanie odpadów, co wymaga wydania przez organ decyzji stwierdzającej*

³⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1592, ze zm., dalej: *ustawa o zmianie uod*.

³⁶ [...]*

³⁷ [...]*

³⁸ [...]*

³⁹ [...]*, wniosek z 12 listopada 2019 r., decyzja wydana 17 grudnia 2019 r.

⁴⁰ Według stanu na 13 lipca 2020 r.

wygaśnięcie tej części decyzji w trybie art. 145 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.). Z uwagi na wystąpienie epidemii spowodowanej wirusem SARS-CoV-2, mając na uwadze wprowadzanie ograniczeń w pracy stacjonarnej Urzędu, czynności dotyczące wygaszenia pozwoleń, o których mowa powyżej, rozłożono w czasie. Podkreślić należy, że wydanie decyzji stwierdzających wygaśnięcie pozwoleń na wytwarzanie odpadów, powstających w wyniku procesu przetwarzania odpadów, ma charakter deklaratoryjny, tj. nie kształtuje nowego stanu prawnego, a jedynie stanowi potwierdzenie stanu zaistniałego z mocy prawa wskutek wystąpienia przesłanki wygaśnięcia decyzji, określonej w art. 193 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska (tj. bezprzedmiotowości decyzji). Oznacza to, że podmioty posiadające tzw. „decyzje łączne”, które wygasły w zakresie przetwarzania odpadów na mocy art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, nie mogą prowadzić dalszej działalności na podstawie pozostałej części decyzji (tj. samego pozwolenia na wytwarzanie odpadów, nieuwzględniającego warunków przetwarzania odpadów), bowiem nie posiadają uprawnień do prowadzenia procesu przetwarzania, skutkującego powstawaniem odpadów. Po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy oraz niektórych innych ustaw, na stronie internetowej UMWM zamieszczony został komunikat⁴¹ o zmianie przepisów prawa, w którym poinformowano przedsiębiorców o konsekwencjach, wynikających z niezłożenia wniosku o zmianę posiadanej decyzji spełniającego wymagania ww. ustawy, skutkujących wygaszeniem z mocy ustawy: zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w zakresie określenia wymagań dotyczących zbierania lub przetwarzania odpadów.

(akta kontroli str. 7556-7697)

W opracowanych wpgo dla województwa mazowieckiego⁴² przyjęto cele i kierunki działań dotyczące odpadów poużytkowych, opakowaniowych oraz odpadów komunalnych, zgodne z *Krajowym planem gospodarki odpadami*⁴³.

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *Monitorowanie stanu gospodarki odpadami w województwie mazowieckim, w tym celów i kierunków działań dotyczących odpadów poużytkowych, opakowaniowych oraz odpadów komunalnych określonych w wpgo, odbywa się w cyklu trzyletnim w ramach sporządzania sprawozdania z jego realizacji (swpgo). Obowiązek ten wynika z art. 39 ustawy o odpadach. Sprawozdanie ujmuje całościowo informacje dotyczące gospodarki odpadami w województwie, zawiera wskaźniki ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów oraz ocenę stanu realizacji zadań i osiągnięcia celów postawionych w wpgo. W okresie objętym kontrolą zostało sporządzone sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. Obecnie prowadzone są przygotowania do sporządzenia swpgo z realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 (dalej: „PGO WM 2024”) za lata 2017-2019. Oprócz monitorowania realizacji wpgo w ramach sporządzania swpgo, od dnia uchwalenia PGO WM 2024 realizacja zapisów planu dotycząca zagospodarowania odpadów komunalnych monitorowana jest na bieżąco w cyklu kwartalnym i dotyczy gmin oraz przedsiębiorców. W ramach kwartalnego monitorowania pozyskiwane są dane o masie przyjmowanych przez*

⁴¹ <https://www.mazovia.pl/ekologia-i-srodowisko/odpady/informacje-dotyczace-zmiany-ustawy-o-odpadach/art.2,zmiany-w-ustawie-o-odpadach-koniecznosc-dostosowania-decyzji-w-zakresie-gospodarowania-odpadami-do-nowych-wymagan.html>.

⁴² Dotyczy: wpgo 2012, wpgo 2022, wpgo 2024.

⁴³ Dalej: Kpgo. Dotyczy: Kpgo 2014 dla wpgo 2012 i Kpgo 2022 dla wpgo 2022 i wpgo 2024.

instalacje odpadów w podziale na kody odpadów, sposobie ich przetwarzania, wykorzystaniu mocy przerobowych instalacji, magazynowaniu, składowaniu oraz o stanie zaawansowania realizacji inwestycji zapisanych w Planie inwestycyjnym.

(akta kontroli: 8677-8682)

Analiza funkcjonowania rynku odpadów w województwie mazowieckim została przeprowadzona na potrzeby opracowywania projektów *Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022*⁴⁴ oraz ww. PGO WM 2024⁴⁵. W przypadku PGO WM 2022 analiza funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi możliwa była na podstawie sprawozdań wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Bazowym rokiem dla tych odpadów był 2014 r. Analiza w zakresie odpadów innych niż odpady komunalne (w tym użytkowe, opakowaniowe spoza sektora komunalnego) dla 2013 r. została wykonana na podstawie danych zgromadzonych w WSO, WBZŚ, a także danych pozyskanych z GUS i MWIOŚ. W przypadku PGO WM 2024 analiza funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi możliwa była na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Bazowym rokiem był 2016 r. Analiza w zakresie odpadów innych niż odpady komunalne (w tym użytkowe, opakowaniowe spoza sektora komunalnego) dla 2016 r. została wykonana na podstawie danych zgromadzonych w WSO, WBZŚ, pozyskanych z GUS i MWIOŚ oraz sprawozdania z realizacji wpgo dla Mazowsza od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r.

W latach 2016-2020 nie zlecano podmiotom zewnętrznym analiz funkcjonowania rynku odpadów użytkowych, opakowaniowych oraz odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 4154-4721)

W okresie objętym kontrolą podejmowane były działania inicjujące zmianę przepisów prawa w celu poprawy stanu gospodarki odpadami. W tym zakresie Marszałek Województwa m.in. występował z pismami do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Środowiska i Ministra Klimatu, NIK, ABW czy Przewodniczącego Podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami. Podjęwane były również stanowiska Konwentu Marszałków Województw, dotyczące m.in. systemowych rozwiązań związanych z procedurą uchwalania wpgo, czy nowych regulacji prawnych dotyczących ochrony środowiska, w szczególności przepisów odnoszących się do gospodarki odpadami (przekazane Prezesowi Rady Ministrów). Ponadto, w związku z wystąpieniem czasowych problemów z zagospodarowaniem odpadów zielonych w województwie mazowieckim, UMWM występował z pismami do Ministra Środowiska w sprawie rekomendacji sposobu postępowania ze strumieniem odpadów komunalnych oraz przekazywał do resortu środowiska korespondencję podmiotów informujących o problemach z zagospodarowaniem odpadów.

Dodatkowo, w związku ze zmianą przepisów wprowadzonych ustawą o zmianie ucpg, zostało zorganizowane spotkanie informacyjne dla przedsiębiorców prowadzących instalacje regionalne/komunalne oraz zarządzającymi instalacjami termicznego przekształcania odpadów. Do wszystkich gmin z terenu województwa mazowieckiego zostało wystosowane pismo informujące o zmianach przepisów prawa, w którym zaprezentowano najistotniejsze kwestie wynikające z tych zmian.

(akta kontroli str. 7556-7697, 8774-8838)

⁴⁴ Opracowanego przez [...]*, dalej: *PGO WM 2022*.

⁴⁵ Opracowanego przez pracowników Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2019 r., w ramach przeprowadzonej w UMWM kontroli NIK nr P/19/048 *Postępowanie z odpadami komunalnymi po przetworzeniu w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP)*⁴⁶, analiza 10 wpisów do Rejestru BDO wykazała, że w przypadku żadnego z nich w rejestrze nie zawarto wszystkich informacji wymaganych zgodnie z uod, a w 2 przypadkach do Rejestru BDO zostały wpisane decyzje o udzieleniu pozwoleń zintegrowanych nieobowiązujące w dniu, w którym dokonywano wpisu. Dodatkowo, zgodnie z ustaleniami ww. kontroli, Marszałek Województwa dokonał 4 wpisów do Rejestru BDO (z 10 analizowanych) w terminie powyżej 30 dni (tj. od 35 do 70 dni od dnia otrzymania wniosków), co stanowiło naruszenie art. 53 ust. 1 uod.

Przeprowadzona w toku niniejszej kontroli analiza 5 wpisów podmiotów do Rejestru BDO⁴⁷ oraz 10 wniosków przedsiębiorców o wpis do Rejestru BDO⁴⁸ wykazała, że:

- a) W przypadku 2 podmiotów⁴⁹ w Rejestrze BDO znajdowały się nieobowiązujące decyzje o udzieleniu tym podmiotom pozwoleń zintegrowanych, a do czasu rozpoczęcia kontroli, Marszałek Województwa nie podjął żadnych działań w celu aktualizacji Rejestru BDO w przedmiotowym zakresie, co było niezgodne z art. 80 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 uod.

(akta kontroli str. 4722-5215, 8769-8773, 8142-8222)

Zgodnie z art. 80 ust 1 pkt. 1 marszałek województwa prowadzi i aktualizuje BDO, w tym rejestr, natomiast w myśl art. 80 ust. 3 uod marszałek województwa zamieszcza w BDO kopie ostatecznych decyzji w zakresie gospodarki odpadami.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła, że dla ww. podmiotów: *jest obecnie prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji zmieniającej wpis podmiotu w Rejestrze BDO poprzez usunięcie przedmiotowej decyzji z Rejestru BDO. Przy czym, zgodnie z wyjaśnieniami zastępcy Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac, dla jednego z podmiotów⁵⁰ zawiadomienie o wszczęciu postępowania, o którym mowa wyżej, Marszałek Województwa wydał 11 sierpnia 2020 r.⁵¹, natomiast dla drugiego⁵² 13 sierpnia 2020 r.⁵³*

(akta kontroli str. 4722-5215, 8769-8773, 8142-8222)

Zdaniem NIK wpisanie, a następnie nieusunięcie z Rejestru BDO nieobowiązujących decyzji było działaniem niezgodnym z art. 80 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 uod, a niepodjęcie przez Marszałka Województwa do czasu niniejszej kontroli NIK żadnych działań w tym zakresie, pomimo wskazania przez NIK analogicznej nieprawidłowości w wyniku kontroli P/19/048, było działaniem nierzetelnym.

- b) Dla jednej z instalacji⁵⁴, w polu *Nazwa miejsca prowadzenia działalności*, wskazano [...]⁵⁴). Oprócz tej informacji (nazwa i adres) w BDO brak było jakichkolwiek danych dot. ww. działalności. W Rejestrze BDO brak było również jakichkolwiek informacji dotyczących składowiska odpadów należącego do [...]⁵⁴).

⁴⁶ Dalej: kontrola P/19/048.

⁴⁷ [...]⁵⁴

⁴⁸ [...]⁵⁴

⁴⁹ [...]⁵⁴

⁵⁰ [...]⁵⁴

⁵¹ Pismo, znak: OS-WP-I.7250.6.188.2020.AL.

⁵² [...]⁵⁴

⁵³ Pismo, znak: OS-WP-1.7250.6.192.2020.MR.

⁵⁴ Należącej do [...]⁵⁴

(akta kontroli str. 4722-5215, 8769-8773, 8142-8222)

Zgodnie z art. 80 ust 1 pkt. 1 marszałek województwa prowadzi i aktualizuje BDO, w tym rejestr. Dodatkowo w art. 52 uod wskazany został katalog informacji, które powinien zawierać Rejestr BDO.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że: *we wniosku aktualizacyjnym [...] złożonym w dniu 5 czerwca 2020 r. uzupełnione zostały przez pomiot dane dla miejsca prowadzenia działalności [...]*), tj. wpisana została decyzja [...] z dnia 28 kwietnia 2016 r. oraz uzupełniony został dział XI w zakresie zbierania odpadów. Ww. wniosek został zatwierdzony w dniu 9 czerwca 2020 r. o godzinie 10:59. We wpisie aktualizacyjnym [...] utworzonym z urzędu w dniu 9 czerwca 2020 r. o godzinie 11:36 dane wpisane dla miejsca prowadzenia działalności [...]*), tj. decyzja i wpis w dziale XI, w wyniku błędu systemu BDO, nie zostały z automatu zapisane przez system BDO, co skutkowało zatwierdzeniem aktualizacyjnego wpisu z urzędu, z pominięciem tych danych. Obecnie dane zostały ponownie uzupełnione aktualizacyjnym wpisem z urzędu [...] z dnia 12 sierpnia 2020 r.* Wyjaśniła również, że *dane o składowisku odpadów [...]*) zostały uzupełnione.*

(akta kontroli str. 4722-5215, 8769-8773, 8142-8222)

Zdaniem NIK uzupełnienie Rejestru BDO o brakujące informacje dopiero po wskazaniu tych braków przez kontrolerów NIK podczas niniejszej kontroli oznacza, że Marszałek Województwa nie aktualizował i nie uzupełniał na bieżąco Rejestru BDO, co było działaniem nierzetelnym.

- c) Analiza 10 wniosków przedsiębiorców o wpis do Rejestru BDO⁵⁵ wykazała, że w żadnym z tych przypadków Marszałek Województwa nie dokonał wpisu do Rejestru BDO w terminie – wpisów dokonano od 57 do 196 dni od dnia otrzymania wniosku.

(akta kontroli str. 5547-5791, 8141)

Zgodnie z art. 53 ust. 1 uod marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na wniosek podmiotu, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Jak wyjaśnił Sekretarz Województwa, przyczyną dokonania wpisów do Rejestru BDO po terminie była m.in. ilość złożonych wniosków o wpis do rejestru: *Z końcem roku 2019 r. zostało złożonych w formie papierowej 53 771 wniosków BDO. Od dnia 16 grudnia 2019 r., po uruchomieniu elektronicznej platformy BDO [...] wpływają do Urzędu również wnioski w formie elektronicznej (w styczniu 2020 r. wpłynęło drogą elektroniczną 3 000 wniosków) [...]. W grudniu 2019 r., styczniu i lutym 2020 r. miała miejsce masowa obsługa klientów, którzy zgłaszali się do Urzędu w sprawie złożenia wniosku w formie papierowej do dnia 31 grudnia 2019 r., a po dniu 1 stycznia 2020 r. w sprawie złożenia wniosków w formie elektronicznej przez system BDO, generowaniem haseł do systemu BDO dla podmiotów już zarejestrowanych, czy z kłopotami związanymi z technicznym logowaniem do systemu, czy pojawiającymi się kłopotami przy korzystaniu z modułu BDO dotyczącym ewidencji odpadów [...]. Z uwagi na ilość złożonych wniosków w formie papierowej wydłużył się czas obsługi kancelaryjnej dokumentacji wpływającej do Urzędu [...]. Trwający stan pandemii COVID-19 również wpłynął na wydłużony czas obsługi wniosków [...]. Na wydłużony czas obsługi wniosków miały wpływ również pojawiające się nagminnie wady techniczne i błędy informatyczne systemu, usuwane przez IOŚ-PIB z dużym opóźnieniem. Marszałek Województwa Mazowieckiego na bieżąco*

⁵⁵ [...]*)

informował Ministra Klimatu i Dyrektora Instytutu Ochrony Środowiska o problemach dotyczących funkcjonowania Rejestru BDO utrudniających proces rejestracji przedsiębiorców [...] Sekretarz wyjaśnił także, że: według stanu na dzień 27 sierpnia 2020 r. liczba zarejestrowanych podmiotów w Rejestrze BDO z terenu województwa mazowieckiego wynosi 65 570 biorąc pod uwagę miejsce siedziby firmy, a 67 106 według miejsca prowadzenia działalności firmy. Według stanu na dzień 1 stycznia 2020 r. liczba podmiotów, które miały nadany numer rejestrowy w systemie BDO, wynosiła 22 116. Tak więc w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 27 sierpnia 2020 r. na wniosek zostało zarejestrowanych 43 454 podmiotów.

(akta kontroli str. 8683-8768)

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że wnioski pokontrolne sformułowane przez nią po kontroli P/19/048, tj.:

- terminowe nadawanie numerów rejestrowych podmiotom wnioskującym o wpis lub aktualizację w Rejestrze BDO;
- sprawowanie bieżącego nadzoru nad rzetelnością, kompletnością i poprawnością danych zawartych w Rejestrze BDO, bieżące aktualizowanie i uzupełnianie Rejestru BDO;

nie zostały przez Marszałka Województwa zrealizowane.

OCENA CZĄSTKOWA

Marszałek Województwa podejmował działania w zakresie zapewnienia funkcjonowania Rejestru BDO, m.in. identyfikował podmioty, które nie wykonały obowiązków związanych z wpisem do rejestru i jego aktualizacją lub prowadziły działalność bez wymaganego wpisu, a także posiadał informacje o liczbie podmiotów zobowiązanych do złożenia wniosków o wpis do rejestru.

Jednakże do Rejestru BDO nie dokonywano wpisów w wymaganych terminach, nie był on aktualizowany na bieżąco i nie zawierał wszystkich informacji wymaganych przepisami uod.

OBSZAR

2. Sprawowanie nadzoru nad podmiotami wprowadzającymi na rynek krajowy produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami użytkowymi i odpadami opakowaniowymi

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa zwracał się do Ministra Środowiska/Klimatu m.in. o: dostosowanie rozporządzeń do przepisów uba; zmiany przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi⁵⁶ w zakresie publicznych kampanii edukacyjnych; zmianę przepisów uod poprzez wydłużenie okresu na złożenie wniosku, czy dokonanie wpisu do Rejestru BDO; uwzględnienie w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie wzorów formularza rejestrowego, formularza aktualizacyjnego i formularza o wykreśleniu z rejestru prowadzonego w ramach Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami⁵⁷ wytwórców odpadów i organizacji samorządu gospodarczego; wyjaśnienia dotyczące redystrybucji wpływów z tytułu opłat produktowych, obowiązku przyjmowania zabezpieczeń finansowych na poczet opłaty produktowej oraz dotyczące dokumentów potwierdzających recykling lub inny proces odzysku.

(akta kontroli str. 1252-1403)

Według informacji dostępnych w Urzędzie liczba podmiotów objętych przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym

⁵⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1114, dalej: *ugooo*.

⁵⁷ Dz. U. poz. 2528, ze zm.

i elektronicznym⁵⁸ wyniosła: 47 w 2016 r., 2 395 w 2017 r., 96 w 2018 r., 67 w 2019 r., 2 850 w 2020 r. (do 17 czerwca), w tym:

- wprowadzających sprzęt⁵⁹: 47 w 2016 r., 2 020 w 2017 r.⁶⁰, 73 w 2018 r., 49 w 2019 r., 2 555 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁶¹;
- autoryzowanych przedstawicieli: 7 w 2017 r.⁶², 5 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁶³;
- organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego⁶⁴: 6 w 2017 r., 6 w 2018 r., 4 w 2019 r.⁶⁵, 6 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁶⁶;
- zbierających zużyty sprzęt: 319 w 2017 r.⁶⁷, 240 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁶⁸;
- prowadzących zakład przetwarzania⁶⁹: 26 w 2017 r.⁷⁰, 17 w 2018 r., 14 w 2019 r.⁷¹, 24 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁷²;
- prowadzących działalność w zakresie recyklingu: 15 w 2017 r.⁷³, 11 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁷⁴;
- prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku: 2 w 2017 r.⁷⁵, 9 w 2020 r.⁷⁶

W UMWM nie dysponowano informacjami o liczbie: prowadzących punkty serwisowe sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz dystrybutorach tego sprzętu w latach 2016-2020 (do 17 czerwca); autoryzowanych przedstawicielach, zbierających zużyty sprzęt, prowadzących działalność w zakresie recyklingu i prowadzenie działalności w zakresie innych niż recykling procesów odzysku w 2016 r., w 2018 r. i w 2019 r.; organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego w 2016 r.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Prawnych wyjaśniła m.in.: *W Urzędzie brak jest danych o podmiotach objętych przepisami o zużytym sprzęcie*

⁵⁸ Dz. U. z 2020 r. poz.1893, dalej: *uzsee*.

⁵⁹ Dane dostępne u Marszałka Województwa, podane na koniec lat 2016-2019, pochodzą z wpłat podmiotów wprowadzających sprzęt na konto Marszałka Województwa z tytułu opłaty produktowej i opłaty na publiczne kampanie edukacyjne oraz ze złożonych wniosków o udzielenie pomocy *de minimis* w zakresie tych opłat. A w zakresie roku 2019 również ze złożonych papierowych sprawozdań za 2019 r. w oparciu o art. 76 ust. 3 uod.

⁶⁰ Dane z GIOŚ.

⁶¹ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział IV tabela 1 – wprowadzający sprzęt.

⁶² Dane z GIOŚ.

⁶³ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział IV tabela 2 – zbierający zseie.

⁶⁴ Dane podane na koniec lat 2017-2019 pochodzą ze złożonych do Marszałka Województwa sprawozdań z audytów zewnętrznych.

⁶⁵ Dane pochodzą ze złożonych do 17 czerwca 2020 r. przez organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego sprawozdań z audytów zewnętrznych za 2019 r., przy czym termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. został przesunięty na 15 listopada 2020 r.

⁶⁶ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział IV tabela 6 – organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

⁶⁷ Dane z GIOŚ.

⁶⁸ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział IV tabela 2 – zbierający zseie.

⁶⁹ Dane podane na koniec lat 2017-2019 pochodzą ze złożonych do Marszałka Województwa przez zakłady przetwarzania zseie sprawozdań z audytów zewnętrznych bądź informacji o nieprzeprowadzeniu audytu.

⁷⁰ Dane z GIOŚ.

⁷¹ Dane pochodzą ze złożonych do 17 czerwca 2020 r. przez zakłady przetwarzania zseie sprawozdań z audytów zewnętrznych za 2019 r.; termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. został przesunięty na 15 listopada 2020 r.

⁷² Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział IV tabela 3 – prowadzący zakład przetwarzania zseie.

⁷³ Dane z GIOŚ.

⁷⁴ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział IV tabela 4 – prowadzący działalność w zakresie recyklingu.

⁷⁵ Dane z GIOŚ.

⁷⁶ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział IV tabela 5 – prowadzący działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku.

elektrycznym i elektronicznym (autoryzowany przedstawiciel, zbierający zseie, prowadzący odzysk/recykling zseie) na dzień:

- 31 grudnia 2016 r. – z uwagi na fakt, że podmioty te nie były zobligowane do wysyłania sprawozdań o zseie do Marszałka Województwa Mazowieckiego. Dokumenty te były wysyłane do GIOŚ zgodnie z jego właściwością rzeczową i z uwagi na jego kompetencje w tym zakresie. Również rejestr podmiotów objętych działaniem ustawy o zseie był prowadzony przez GIOŚ;
- 31 grudnia 2018 r. – z uwagi na fakt, że podmioty te nie były zobligowane do wysyłania sprawozdań o zseie do Marszałka Województwa Mazowieckiego. Dokumenty te były wysyłane do GIOŚ zgodnie z jego właściwością rzeczową i z uwagi na jego kompetencje w tym zakresie. Niepełne dane w tym zakresie [...] są dostępne u Marszałka Województwa Mazowieckiego z uwagi na obowiązek składania sprawozdań z audytów zakładów przetwarzania zseie do Marszałka Województwa Mazowieckiego zgodnie z jego właściwością rzeczową i miejscową;
- 31 grudnia 2019 r. – z uwagi na fakt, że podmioty te nie były zobligowane do wysyłania sprawozdań o zseie do Marszałka Województwa Mazowieckiego. Dokumenty te były wysyłane do GIOŚ zgodnie z jego właściwością rzeczową i z uwagi na jego kompetencje w tym zakresie dotyczące sprawozdań za lata ubiegłe, do roku 2018 włącznie. Niepełne dane w tym zakresie [...] są dostępne u Marszałka Województwa Mazowieckiego z uwagi na obowiązek składania sprawozdań z audytów zakładów przetwarzania zseie do Marszałka Województwa Mazowieckiego zgodnie z jego właściwością rzeczową i miejscową.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2017 r. przygotowano dane na podstawie informacji pobranych z elektronicznego rejestru podmiotów objętych działaniem ustawy o zseie, którego prowadzenie GIOŚ zakończył z dniem 23 stycznia 2018 r. [...] w odniesieniu do prowadzących punkty serwisowe oraz dystrybutorów Urząd nie jest w posiadaniu wiedzy na temat liczby tych podmiotów, ponieważ nie są one zobowiązane do wysyłania do marszałków województw sprawozdań czy innych informacji z zakresu swojej działalności. Nie są również zobligowane do wpisu do Rejestru BDO na mocy ustawy o odpadach...

(akta kontroli str. 1252-1260, 1599-1602)

Według informacji dostępnych w UMWM liczba podmiotów objętych przepisami ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji⁷⁷ wyniosła: 119 w 2016 r., 119 w 2017 r., 116 w 2018 r., 12 w 2019 r., 2 166 w 2020 r. (do 17 czerwca), w tym:

- wprowadzających pojazdy: 2 068 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁷⁸;
- przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu⁷⁹: 106 w 2016 r., 106 w 2017 r., 105 w 2018 r., 1 w 2019 r.⁸⁰, 84 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁸¹;
- przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów⁸²: 12 w 2016 r., 12 w 2017 r., 10 w 2018 r., 10 w 2019 r., 10 w 2020 r. (do 17 czerwca);

⁷⁷ Dz.U. z 2019 r., poz. 1610, ze zm., dalej: *urpwe*.

⁷⁸ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział III tabela 1 – wprowadzający pojazdy.

⁷⁹ Dane pochodzą ze złożonych do Marszałka Województwa (przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów) rocznych sprawozdań o pojazdach wycofanych z eksploatacji.

⁸⁰ Sprawozdania za 2019 r. i lata następne składane są za pośrednictwem BDO. Termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. został przesunięty na 11 września 2020 r. Wykazano jeden podmiot, który zakończył działalność i złożył papierowe sprawozdanie za 2019 r., wykonując obowiązek określony w art. 76 ust. 3 uod.

⁸¹ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r. wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział III tabela 3 – prowadzący stację demontażu.

– przedsiębiorców prowadzących strzępiarki⁸³: 1 w 2016 r., 1 w 2017 r., 1 w 2018 r., 1 w 2019 r., 4 w 2020 r. (do 17 czerwca).

W Urzędzie nie dysponowano informacjami o podmiotach wprowadzających pojazdy w latach 2016-2019.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Prawnych wyjaśniła: *W Urzędzie brak jest danych o liczbie podmiotów wprowadzających pojazdy w latach 2016-2019, z uwagi na fakt, że podmioty te nie były zobligowane do wysyłania Marszałkowi Województwa Mazowieckiego sprawozdań o liczbie wprowadzonych pojazdów, zawiadomień o prowadzeniu działalności związanej z wprowadzaniem do obrotu pojazdów na rynek krajowy, ani innych dokumentów dotyczących pojazdów. Dokumenty te były wysyłane do GIOŚ zgodnie z jego właściwością rzeczową i z uwagi na jego kompetencje w tym zakresie. Również wpłaty z tytułu opłaty za brak sieci zbierania pojazdów nigdy nie trafiały i nie trafiają na konta marszałków województw, gdyż wprowadzający pojazdy mieli i mają obowiązek wpłacać je na konto NFOŚIGW.*

Wobec wprowadzających pojazdy GIOŚ nie miał obowiązku prowadzenia ogólnokrajowego Rejestru, jak w przypadku podmiotów objętych działaniem ustawy o zseie czy ustawy o bateriach i akumulatorach, więc Urząd nie miał dostępu do danych o wprowadzających pojazdy gromadzonych w GIOŚ.

(akta kontroli str. 1252-1260, 1599-1602)

Sekretarz Województwa wyjaśnił: *Wiedzę na temat wprowadzających pojazdy można pozyskać z Rejestru BDO, z działu III, tabela 1 „Wprowadzający pojazdy”. Przy czym możliwości pracy z Rejestrem BDO są mocno ograniczone z powodu braku modułu raportowania i importowania danych z rejestru do plików WORD, EXCEL, pdf, XML. Z Rejestru BDO nie ma możliwości pobrania listy „Wprowadzających pojazdy”. W Rejestrze BDO można jedynie filtrować dane, na dzień bieżący, można wygenerować listę bez możliwości zaimportowania danych, nie ma możliwości przeszukiwania danych na dany dzień, nie można pobrać danych w formie zaimportowanych danych (wykazu/listy podmiotów) do pliku tekstowego, WORD, EXCEL, PDF, XML. Taki dostęp do danych na stronie <https://rejestr-bdo.mos.gov.pl>, po wysortowaniu z Rejestru BDO listy, umożliwia jedynie ręczne przeszukiwanie Rejestru BDO i informacji zawartych w dokonanym wpisie w celu pozyskania wiedzy na temat wprowadzania pojazdów.*

(akta kontroli str. 1712-1780)

Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych wyjaśniła, że nie posiada pełnej wiedzy o liczbie wszystkich podmiotów objętych przepisami o recyklingu pojazdów, gdyż zawiadomienia o prowadzonej działalności kierowane były do GIOŚ (przez wprowadzających pojazdy). Rejestr BDO, do którego od 2018 r. wpisywane są ww. podmioty, nie umożliwia raportowania na konkretną datę, a jedynie na dzień wykonywania raportu. Również sprawozdawczość podmiotów wprowadzających pojazdy realizowana była wobec GIOŚ za poszczególne lata do 2018 r. włącznie, a za rok 2019 będzie realizowana przez przedsiębiorców wobec Marszałka Województwa do 11 września 2020 r.

(akta kontroli str. 1599-1602)

Według informacji dostępnych w Urzędzie liczba podmiotów objętych przepisami uba wyniosła: 8 674 w 2016 r., 8 961 w 2017 r., 10 396 w 2018 r., 221 w 2019 r., 3 363 w 2020 r. (do 17 czerwca), w tym:

⁸² Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r. wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział III tabela 2 – prowadzący punkt zbierania pojazdów.

⁸³ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r. wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział III tabela 4 – prowadzący strzępiarkę.

- wprowadzających baterie i akumulatory⁸⁴: 2 148 w 2016 r., 2 320 w 2017 r., 2 734 w 2018 r., 218 w 2019 r.⁸⁵, 3 346 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁸⁶;
- zbierających zużyte baterie lub akumulatory⁸⁷: 59 w 2016 r., 64 w 2017 r., 61 w 2018 r., 1 w 2019 r.⁸⁸;
- zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów⁸⁹: 3 w 2016 r., 5 w 2017 r., 4 w 2018 r., 4 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁹⁰;
- prowadzących miejsca odbioru⁹¹: 6 455 w 2016 r., 6 562 w 2017 r., 7 587 w 2018 r.;
- podmiotów pośredniczących⁹²: 9 w 2016 r., 10 w 2017 r., 10 w 2018 r., 2 w 2019 r., 13 w 2020 r. (do 17 czerwca).

Według informacji dostępnych w UMWM liczba podmiotów objętych przepisami ugo00 wyniosła: 5 183 w 2016 r., 5 244 w 2017 r., 5 212 w 2018 r., 881 w 2019 r., 10 645 w 2020 r. (do 17 czerwca), w tym:

- przedsiębiorców prowadzących recykling⁹³: 52 w 2016 r., 43 w 2017 r., 36 w 2018 r., 29 w 2019 r., 27 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁹⁴;
- przedsiębiorców prowadzących inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych⁹⁵: 2 w 2016 r., 2 w 2017 r.;
- wprowadzających produkty w opakowaniach⁹⁶: 5 117 w 2016 r., 5 187 w 2017 r., 5 165 w 2018 r., 852 w 2019 r.⁹⁷, 10 606 w 2020 r. (do 17 czerwca)⁹⁸;
- organizacji odzysku opakowań⁹⁹: 12 w 2016 r., 12 w 2017 r., 11 w 2018 r.¹⁰⁰, 12 w 2020 r. (do 17 czerwca)¹⁰¹.

⁸⁴ Dane pochodzące ze sprawozdań, o których mowa w art. 34 uba, składanych przez wprowadzających baterie lub akumulatory do Marszałka Województwa.

⁸⁵ Termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. został przesunięty na 11 września 2020 r., stąd wykazano tylko podmioty, które zakończyły działalność i złożyły papierowe sprawozdania za rok 2019, wykonując obowiązek określony w art. 76 ust. 3 uod, oraz podmioty, które wniosły opłaty produktowe lub opłaty na publiczne kampanie edukacyjne bądź wystąpiły z wnioskiem o udzielenie pomocy *de minimis* z opłaty produktowej.

⁸⁶ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r. wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział V tabela 1 – wprowadzający baterie i akumulatory.

⁸⁷ Dane dotyczą tylko zbierających zużyte baterie/akumulatory przenośne i pochodzą ze złożonych do Marszałka Województwa sprawozdań o masach zebranych zużytych bateriach i akumulatorach przenośnych, o których mowa w art. 59 uba.

⁸⁸ Termin na złożenie sprawozdań za 2019 r. został przesunięty na 31 października 2020 r. Wykazano 1 podmiot, który zakończył działalność i złożył papierowe sprawozdanie, wykonując obowiązek określony w art. 76 ust. 3 uod.

⁸⁹ Dane dotyczące prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii i akumulatorów i pochodzą ze złożonych do Marszałka Województwa sprawozdań o masach przetworzonych zużytych bateriach i akumulatorach, o których mowa w art. 64 uba.

⁹⁰ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: miejsce prowadzenia działalności – woj. maz. oraz dział V tabela 2 – prowadzący zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

⁹¹ Dane miejsc odbioru pochodzą z przekazanych przez wprowadzających BiA, przy sprawozdaniu o osiągniętych poziomach zbierania zużytych BiA przenośnych, wykazów, o których mowa w art. 35 uba.

⁹² Dane pochodzą ze składanych przez podmioty pośredniczące sprawozdań za wprowadzających baterie i akumulatory, w ramach realizacji obowiązków wynikających z art. 28 uba.

⁹³ Dane przygotowane w oparciu o złożone do Marszałka Województwa dokumenty potwierdzające recykling (DPR).

⁹⁴ Dane przygotowane w oparciu o złożone do 17 czerwca 2020 r. do Marszałka Województwa dokumenty potwierdzające recykling (DPR) za IV kwartał 2019 i I kwartał 2020 r.

⁹⁵ Dane przygotowane w oparciu o złożone do Marszałka Województwa dokumenty DPO.

⁹⁶ Dane przygotowane w oparciu o złożone przez wprowadzających produkty w opakowaniach do Marszałka Województwa sprawozdania, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 5 ugo00.

⁹⁷ Termin złożenia sprawozdania za 2019 r. przesunięty na 11 września 2020 r. Dane pochodzą z wpłat podmiotów wprowadzających produkty w opakowaniach na konto Marszałka Województwa z tytułu opłaty produktowej i opłaty na publiczne kampanie edukacyjne oraz ze złożonych wniosków o udzielenie pomocy *de minimis* w zakresie tych opłat.

⁹⁸ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział VI tabela 4 – wprowadzający produkty w opakowaniach.

⁹⁹ Dane przygotowane w oparciu o złożone przez organizacje odzysku opakowań do Marszałka Województwa sprawozdania, o których mowa w art. 45 ust. 3 ugo00.

(akta kontroli str. 1599-1602)

W styczniu 2018 r. Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych zwróciła się do GIOŚ o przekazanie aktualnych list podmiotów posiadających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego: wprowadzających pojazdy, wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny, autoryzowanych przedstawicieli, organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, wprowadzających baterie i akumulatory oraz prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub akumulatorów. W sierpniu 2020 r. Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych ponownie zwróciła się do GIOŚ o przekazanie informacji w zakresie zseie oraz baterii i akumulatorów. GIOŚ nie przekazał Marszałkowi Województwa informacji o wyżej wymienionych podmiotach.

(akta kontroli str. 1488-1494, 3182-3184, 3617-3618)

Zużyte baterie i akumulatory

O zwolnienie z obowiązków określonych w art. 4a uba ubiegały się 2 podmioty w 2017 r., 4 – w 2018 r. i 3 – w 2019 r.

Analizą objęto 3 losowo wybrane sprawy dotyczące uzyskania zwolnień¹⁰². Jeden wniosek został uzupełniony o oświadczenie dotyczące uzyskania w latach wcześniejszych pomocy publicznej. Marszałek Województwa wydał 3 zaświadczenia o pomocy *de minimis*. Dwa skorygował z uwagi na omyłki pisarskie.

(akta kontroli str. 715, 727-787, 1788-1791, 3846)

Marszałek Województwa otrzymał sprawozdania dotyczące wydajności recyklingu od: 1 podmiotu za 2016 r., 3 – za 2017 r., 2 – za 2018 r.

(akta kontroli str. 48-52, 3193)

Badaniem objęto 5 losowo wybranych sprawozdań dotyczących wydajności recyklingu, o których mowa w art. 15 ust. 3 uba¹⁰³. Zostały one przekazane Marszałkowi Województwa w terminie. W jednym przypadku podmiot złożył korektę.

(akta kontroli str. 48-52, 788-840, 1720-1780, 3847)

Liczba podmiotów, które przedłożyły Marszałkowi Województwa sprawozdania za poszczególne lata okresu 2016-2019¹⁰⁴ wyniosła:

- sprawozdania o rodzaju i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów (art. 34 ust 2 uba): 2 148 za 2016 r., 2 320 za 2017 r., 2 734 za 2018 r., 218 za 2019 r.;
- wykazy zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z którymi wprowadzający baterie lub akumulatory ma zawartą umowę (art. 36 ust. 4 uba): 1 997 za 2016 r., 2 139 za 2017 r., 2 574 za 2018 r., 23 za 2019 r.;
- sprawozdania o osiągniętych poziomach zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (art. 35 uba): 1 319 za 2016 r., 1 392 za 2017 r., 1 679 za 2018 r., 17 za 2019 r.;
- sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej z tytułu nieosiągnięcia wymaganego poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (art. 41 ust. 3 uba): 1 325 za 2016 r., 1 397 za 2017 r., 1 680 za 2018 r., 19 za 2019 r.;
- sprawozdania o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne (art. 37 ust. 6 uba): 2 118 za 2016 r., 2 277 za 2017 r., 2 674 za 2018 r., 20 za 2019 r.

¹⁰⁰ Termin na złożenie sprawozdań za rok 2019 został przesunięty na 11 września 2020 r.

¹⁰¹ Dane z Rejestru BDO na dzień sporządzenia raportu, tj. 17 czerwca 2020 r., wg kryteriów: siedziba – woj. maz. oraz dział VI tabela 1 – organizacja odzysku opakowań.

¹⁰² Sprawy nr: OS-WO-I.831.121.2018.JW, OS-WO-II.831.36.2018.JW, OS-WO-II.831.15.2019.AM.

¹⁰³ Sprawozdania: [...]^{*)}

¹⁰⁴ Stan na 17 lipca 2020 r.

(akta kontroli str. 53-449, 3193)

W zakresie wykorzystania sprawozdań Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *W Urzędzie wykorzystywano złożone sprawozdania [...] do weryfikacji i analizy wykonania kompleksowo rocznych obowiązków podmiotów wobec Marszałka Województwa Mazowieckiego.*

(akta kontroli str. 3149-3157)

Z obowiązku złożenia Marszałkowi Województwa sprawozdania o rodzaju i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów; wykazu zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z którymi wprowadzający baterie lub akumulatory ma zawartą umowę oraz sprawozdania o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne za 2018 r. nie wywiązały się 202 podmioty.

(akta kontroli str. 3193)

Informacje o niewywiązaniu się przez wprowadzających baterie lub akumulatory z obowiązku złożenia Marszałkowi Województwa sprawozdań zostały przekazane MWIOŚ.

(akta kontroli str. 1441-1457)

Analizą objęto: sprawozdanie o rodzaju i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów (art. 34 ust 2 uba) za 2016 r.¹⁰⁵; wykaz zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z którymi wprowadzający baterie lub akumulatory ma zawartą umowę (art. 36 ust. 4 uba) za 2017 r.¹⁰⁶; sprawozdanie o osiągniętych poziomach zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (art. 35 uba) za 2018 r.¹⁰⁷; sprawozdanie o wysokości należnej opłaty produktowej z tytułu nieosiągnięcia wymaganego poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (art. 41 ust. 3 uba) za 2018 r.¹⁰⁸; sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne (art. 37 ust. 6 uba) za 2016 r.¹⁰⁹

Wykaz zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z którymi wprowadzający baterie lub akumulatory miał zawartą umowę za 2017 r. został przekazany Marszałkowi Województwa 21 lipca 2017 r. – w związku z zakończeniem przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. Sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne za 2016 r. zostało przekazane Marszałkowi Województwa według właściwości przez GIOŚ i wpłynęło do UMWM 19 lipca 2016 r. Trzy pozostałe sprawozdania objęte badaniem zostały przekazane Marszałkowi Województwa w terminie określonym w art. 76 ust. 1 uod.

Sprawozdania weryfikowano pod kątem terminowości, złożenia podpisu przez osobę upoważnioną, złożenia kompletu sprawozdań wymaganych przepisami o bateriach i akumulatorach oraz poprawności wykonania obliczeń.

(akta kontroli str. 727-734, 841-866, 1252-1260, 1495-1508, 1712-1780, 2192-2196, 3848)

Marszałek Województwa nie wydał w latach 2016–2020 decyzji określających zaległość z tytułu opłaty produktowej na podstawie art. 42 ust. 1 uba oraz decyzji ustalających dodatkową opłatę produktową na podstawie art. 42 ust. 2 uba.

(akta kontroli str. 1252-1260)

¹⁰⁵ [...]*)

¹⁰⁶ [...]*)

¹⁰⁷ [...]*)

¹⁰⁸ [...]*)

¹⁰⁹ [...]*)

Liczba sprawozdań o wysokości pobranej opłaty depozytowej i przekazanej nieodebranej opłaty depozytowej (art. 56 ust. 2 uba), przedłożonych Marszałkowi Województwa za poszczególne lata 2016-2019, wyniosła: 220 za 2016 r., 202 za 2017 r., 184 za 2018 r., 126 za 2019 r. Po terminie¹¹⁰ sprawozdanie złożyło: 40 podmiotów za 2016 r., 23 – za 2017 r., 19 – za 2018 r., 18 – za 2019 r.

(akta kontroli str. 710-713, 1603-1607, 3193)

Weryfikacji podlegały: data złożenia sprawozdania, rok sprawozdawczy, adres siedziby sprzedawcy, wysokość pobranej opłaty depozytowej, wysokość zwróconej opłaty depozytowej, wysokość nieodebranej opłaty depozytowej, podpis osoby upoważnionej. Podstawowymi nieprawidłowościami w sprawozdaniach były: brak podpisu osoby upoważnionej i deklarowanie kwot niestanowiących wielokrotności opłaty 30 zł/sztukę. Podmioty były wzywane do uzupełnienia dokumentów telefonicznie lub mailowo.

(akta kontroli str. 3149-3157)

Liczba zaświadczeń o zebranych zużytych bateriach i zużytych akumulatorach przenośnych (art. 59a ust. 1 uba), przekazanych Marszałkowi Województwa za poszczególne lata 2016-2019, wyniosła: 21 za 2016 r., 29 za 2017 r., 18 za 2018 r., 17 za 2019 r.

(akta kontroli str. 716-719)

Badaniem objęto 5 losowo wybranych zaświadczeń o zebranych zużytych bateriach przenośnych lub zużytych akumulatorach przenośnych¹¹¹. Wszystkie te zaświadczenia zostały wydane w terminie. Weryfikacja zaświadczeń przez pracowników UMWM polegała na sprawdzeniu: terminowości wydania; złożenia podpisu przez osobę upoważnioną do reprezentowania podmiotu; danych podmiotu, na rzecz którego zostało wydane zaświadczenie; posiadania numeru rejestrowego przez podmiot wymieniony na zaświadczeniu oraz sumy podanych mas zebranych zużytych baterii i akumulatorów przenośnych.

(akta kontroli str. 870-885, 727-734, 3849)

W latach 2016-2020 Marszałek Województwa nie przeprowadzał i nie zlecał kontroli podmiotów zbierających zużyte baterie i akumulatory.

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

Pracownicy Urzędu przeprowadzili kontrolę 1 z 8 674 podmiotów objętych przepisami uba w 2016 r. (0,01%), 4 z 8 961 – w 2017 r. (0,04%), 1 z 10 396 – w 2018 r. (0,01%) i 1 w 2019 r.¹¹²

W planach kontroli na lata 2016-2019 ujęto 1 kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących baterii i akumulatorów. W 2020 r. Marszałek Województwa zaplanował 13 kontroli podmiotów objętych przepisami uba.

(akta kontroli str. 36, 1599, 1509-1536)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *...ilość kontroli przeprowadzonych u przedsiębiorców z terenu Województwa Mazowieckiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o bateriach i akumulatorach uzasadniona była w głównej mierze:*

- *doświadczeniami z lat poprzednich, w zakresie ilości i rodzaju stwierdzanych naruszeń przepisów prawa w przedmiotowym zakresie;*
- *niewielką skalą błędów popełnianych w składanych sprawozdaniach oraz niską wysokością wynikających z nich opłat;*

¹¹⁰ Stan na 19 czerwca 2020 r.

¹¹¹ Sprawy nr: OS-WO-II.7250.8.15.2017.KK; OS-WO-II.7250.8.28.2017.JW; OS-WO-II.7250.8.12.2018.MK; OS-WP-II.7250.8.16.2019.KK; OS-WP-II.7250.8.22.2020.KK.

¹¹² Marszałek Województwa nie dysponował pełnymi danymi o liczbie podmiotów objętych przepisami uba w 2019 r.

- brakiem ustawowego nakazu prowadzenia obowiązkowych kontroli u przedsiębiorców podlegających pod przepisy przedmiotowej ustawy;
- obowiązkiem prowadzenia regularnych okresowych kontroli u przedsiębiorców wystających dokumenty DPO, DPR, EDPO i EDPR, wynikającym z treści art. 53 ust. 2 ustawy [...] o gospodarce opakowaniami [...];
- częstszym występowaniem problemów w trakcie weryfikacji sprawozdań w zakresie opłaty produktowej dotyczącej opakowań i produktów oraz opłaty za korzystanie ze środowiska m.in. z tytułu emisji gazów i pyłów do powietrza.

W związku z powyższym oraz w odniesieniu do kwot uzyskiwanych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego tytułem realizacji obowiązków wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach, ilość przeprowadzonych kontroli w ocenie Urzędu jest adekwatna w odniesieniu do skali wpływów.

(akta kontroli str. 3149-3157)

Marszałek Województwa udostępnił wykaz miejsc odbioru oraz zbierających zużyte baterie lub zużyte akumulatory na terenie województwa mazowieckiego na stronie internetowej UMWM oraz w sekretariacie Departamentu Opłat Środowiskowych.

Kierownik Wydziału Opłat Produktowych oświadczyła, że wykaz został sporządzony w oparciu o przedłożone przez wprowadzających wykazy miejsc odbioru i punkty zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych za rok 2018, złożonych w I kwartale 2019 r. oraz, że kolejna aktualizacja będzie możliwa po 11 września 2020 r. z uwagi na fakt przesunięcia terminu przedłożenia sprawozdań na mocy art. 26 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 1243-1251)

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W UMWM brak było danych o podmiotach wprowadzających sprzęt, zobowiązanych do złożenia sprawozdań, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 5 lit. a tiret piąty uod oraz realizujących ten obowiązek za pośrednictwem organizacji odzysku, za lata 2016-2018.

Sekretarz Województwa wyjaśnił: *Urząd dotychczas nie miał delegacji prawnej do analizowania liczby podmiotów zobligowanych do złożenia sprawozdań, o których mowa w art. 73 ust. 2 pkt 5 lit. a tiret piąty ustawy o odpadach jak i liczby faktycznie złożonych do GIOŚ sprawozdań.*

Wniesione opłaty produktowe za zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, weryfikowane były w Urzędzie pod kątem terminowości uiszczenia opłaty oraz właściwości Marszałka Województwa.

(akta kontroli str. 3149-3157)

Zwolnienie z opłaty produktowej na podstawie art. 76 uzsee miało zastosowanie do: 1 podmiotu za 2016 r., 1 – za 2017 r., 1 – za 2018 r., 4 – za 2019 r.

(akta kontroli str. 3188)

Analizą objęto 5 losowo wybranych spraw dotyczących zwolnień¹¹³: 1 za 2016 r., 1 za 2017 r., 1 za 2018 r, i 2 za 2019 r. Wymagane dokumenty dotyczące ubiegania się o zwolnienie z obowiązku wniesienia opłaty zostały złożone Marszałkowi Województwa w terminie. Marszałek Województwa wydał 3 zaświadczenia o pomocy *de minimis*. Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych wyjaśniła, że termin na udzielenie zwolnienia za 2019 r. został przesunięty na 11 września

¹¹³ Sprawy nr: OS-WO-II.831.204.2017.KK; OS-WO-II.831.149.2018.KK; OS-WP-II.831.164.2019.KK; OS-WP-II.831.4.2020.AS; OS-WP-II.831.82.2020.AS.

2020 r., stąd zaświadczenia o udzielonej pomocy *de minimis* będą wydawane po tej dacie.

(akta kontroli str. 3188, 3456-3554, 3581)

Badaniem objęto wszystkie 3 sprawy dotyczące zwolnienia z obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych¹¹⁴. Marszałek Województwa otrzymał od przedsiębiorców wymagane dokumenty w terminie określonym w art. 15 ust. 8 *uzsee* i wydał 3 zaświadczenia o pomocy *de minimis*. Dwa zaświadczenia skorygował.

(akta kontroli str. 886-936, 3589-3591, 3850)

Jak wyjaśnił Sekretarz Województwa: *Marszałek Województwa Mazowieckiego nie wydawał w latach 2016-2020 wobec Wprowadzających sprzęt decyzji określających wysokość zobowiązania z tytułu środków na publiczne kampanie edukacyjne, stąd również nie prowadził postępowań egzekucyjnych w tym zakresie, jak również w zakresie opłaty produktowej, z uwagi na niepodjęcie współpracy z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego przez GIOŚ.*

(akta kontroli str. 3149-3157)

Marszałek Województwa otrzymał, za poszczególne lata 2017-2019, sprawozdania z przeprowadzonych audytów zewnętrznych zakładów przetwarzania (22 sprawozdania za 2017 r., 23 – za 2018 r.¹¹⁵, 18 – za 2019 r.¹¹⁶). Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych przekazała MWIOŚ informacje o podmiotach, które nie złożyły w ustawowym terminie sprawozdań za 2017 r.

(akta kontroli str. 724-726)

Analizą objęto 5 losowo wybranych sprawozdań z przeprowadzonego audytu zewnętrznego zakładów przetwarzania¹¹⁷. W 4 przypadkach sprawozdania zostały przekazane po terminie, o czym Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych poinformowała MWIOŚ. W Urzędzie weryfikowano spełnienie przez audytorów wymagań określonych w art. 67 *uzsee* oraz zgodność zakresu audytów z art. 68 *uzsee*. W jednym przypadku pracownicy UMWM przeprowadzili kontrolę podmiotu, w którym audyt wykazał m.in. przekroczenie dopuszczanej do odzysku ilości odpadów.

(akta kontroli str. 727-734, 937-1037, 3582-3584, 1712-1780)

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Marszałek Województwa zamieścił na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UMWM (BIP) wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu oraz wykaz punktów zbierania pojazdów. Wykazy spełniały wymogi określone w art. 42 ust. 2 *urpwe*. Wykaz punktów zbierania pojazdów aktualizowany był na 31 stycznia 2018 r.

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *Wykaz przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów [...] aktualizowany jest w oparciu o informacje przekazywane marszałkowi województwa przez starostów. Ponieważ od daty ostatniej aktualizacji nie wpłynęły informacje o cofnięciu pozwoleń, czy wygaszeniu decyzji, na wniosek prowadzącego punkt zbierania pojazdów wykaz nie był aktualizowany.*

(akta kontroli str. 1712-1780, 3833-3834)

¹¹⁴ Sprawy nr: OS-WO-II.831.17.2019.KK; OS-WO-II.831.15.2018.KK; OS-WO-II.831.8.2017.KK.

¹¹⁵ Liczba sprawozdań obejmuje również organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

¹¹⁶ Termin złożenia sprawozdań za 2019 r. został przedłużony do 15 listopada 2020 r.

¹¹⁷ Sprawozdania:[...]*)

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in.: *...marszałek województwa nie jest organem nadzoru nad organami samorządu powiatowego, wobec czego nie może kontrolować prowadzonej przez nie działalności. Dodatkowo przepisy prawa nie wskazują na obowiązek podejmowania przez marszałka województwa w stosunku do starosty, czy regionalnego dyrektora ochrony środowiska, czynności prowadzących do ustalenia, czy na bieżąco przekazują oni informacje o punktach zbierania pojazdów.*

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

Marszałek Województwa otrzymał od przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu, za poszczególne lata 2016-2019, sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, tj.: 106 sprawozdań za 2016 r., 106 – za 2017 r., 105 – za 2018 r., 1 – za 2019 r.¹¹⁸

(akta kontroli str. 2197-2206)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *Weryfikacja liczby podmiotów zobowiązanych do składania sprawozdań [...] jest prowadzona w oparciu o informacje i dane gromadzone w Wojewódzkim Banku Zanieczyszczeń Środowiska (WBZŚ) [...] W WBZŚ przyjmowane są i obsługiwane wpływające do tutaj. Urzędu sprawozdania z zakresu przyjętych pojazdów do stacji demontażu pojazdów oraz weryfikowane są opłaty za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji. Również do WBZŚ wprowadzane są wszelkie informacje na temat podmiotów i realizacji bądź braku realizacji przez nie ustawowych obowiązków, pozyskiwane od WIOŚ, czy innych organów ochrony środowiska, w celu wykorzystania przy weryfikacji liczby podmiotów zobowiązanych do realizacji ustawowych obowiązków oraz do analizy prawidłowości i kompletności realizacji tych obowiązków. Także do WBZŚ trafiają informacje na temat podmiotów, które uiszczają ww. opłaty, księgowane w programie FunduszPro, stanowiącym integralną część systemu SOZAT, a które nie złożyły sprawozdań bądź złożyły sprawozdania nieprawidłowo wypełnione i są wzywane do prawidłowej i kompletnej realizacji obowiązków sprawozdawczych i opłatowych wobec Marszałka Województwa Mazowieckiego.*

W Urzędzie nie dysponowano danymi o liczbie podmiotów wprowadzających pojazdy w latach 2016-2020. Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *Urząd nie posiada danych o liczbie podmiotów wprowadzających pojazdy w latach 2016-2020, z uwagi na fakt, że podmioty te nie były zobligowane do wysyłania do Marszałka Województwa Mazowieckiego sprawozdań o liczbie wprowadzonych pojazdów, zawiadomień o prowadzeniu działalności związanej z wprowadzaniem do obrotu pojazdów na rynek krajowy, ani innych dokumentów dot. pojazdów. Dokumenty te były wysyłane do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska zgodnie z jego właściwością rzeczową i z uwagi na jego kompetencje w tym zakresie [...] Marszałkowie województw nie posiadają jeszcze danych ze sprawozdań za rok 2019, w związku ze zmianą właściwości rzeczowej w zakresie przyjmowania sprawozdań z GIOŚ na marszałków województw, z uwagi na fakt że termin przedłożenia sprawozdań za rok 2019 został przedłużony do dnia 11 września 2020 r.*

Marszałek Województwa otrzymał: 1 sprawozdanie (art. 38 ust. 3 urpwe) od przedsiębiorcy prowadzącego strzępiarkę za 2016 r., 1 – za 2017 r. i 1 – za 2018 r. Weryfikację przesyłanych informacji w zakresie sprawozdania i liczby podmiotów zobowiązanych do przekazania informacji o próbach strzępienia dokonywano na podstawie wydanych decyzji dla strzępiarki.

¹¹⁸ Stan na 17 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 1712-1780)

Badaniem objęto 4 losowo wybrane sprawozdania sporządzone przez prowadzących stację demontażu¹¹⁹ i 1 sprawozdanie sporządzone przez prowadzącego strzępiarke¹²⁰. Sprawozdania zostały przekazane Marszałkowi Województwa w terminie. Do 2 sprawozdań prowadzący stacje demontażu złożyli korekty.

(akta kontroli str. 1748-1785, 3199-3332, 1720-1780, 3585)

W 2018 r. Marszałek Województwa wydał 5 decyzji w trybie art. 28a ust. 6 urpwe, łącznie na 35,2 tys. zł, i 5 takich decyzji w 2019 r., łącznie na 38,2 tys. zł¹²¹.

(akta kontroli str. 2207-2208)

Opakowania i odpady opakowaniowe

W okresie objętym kontrolą zbiorów dokumentów DPO, DPR prowadzony był w eDOKweb poprzez rejestrację w teczkach spraw pod odpowiednim znakiem JRWA. Dane z dokumentów w formie papierowej przenoszone były do systemu SOZAT – WBZŚ – moduł dokumentów, w celu zapisu w formie danych elektronicznych.

Sekretarz Województwa wyjaśnił: *Dokumenty te poddawano weryfikacji polegającej na sprawdzeniu: terminowości złożenia dokumentu do Urzędu, złożenia właściwego dla marszałka województwa egzemplarza „C” a nie innych egzemplarzy, zgodności właściwości miejscowej dla recyklera – podmiotu wystawiającego dokument i organu, do którego został dokument złożony, danych podmiotów, które wystawiały dokumenty i danych podmiotów, na rzecz których były one wystawiane, wraz z faktem posiadania numeru rejestrowego BDO od momentu uruchomienia rejestru, podania danych o kartach przekazania odpadów, w tym numerów kart, kodów i rodzajów odpadów wraz z masami odpadów opakowaniowych przyjętych do recyklingu/odzysku na podstawie KPO, zgodności procesów recyklingu/odzysku wymienionych na dokumentach z brzmieniem przepisu z art. 21 ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zgodności okresu za jaki został wydany dokument z oznaczeniem kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu/odzysku, zgodności danych dotyczących rodzajów i mas odpadów pomiędzy tabelami 1 i 2 dokumentu.*

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

Analizą objęto wybranych losowo 10 dokumentów DPR¹²² i 10 dokumentów DPO¹²³ przekazanych Marszałkowi Województwa. Jeden dokument DPR nie został sporządzony na obowiązującym wzorze. Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in.: *...zmianie uległa tylko szata graficzna, a nie zakres merytoryczny przekazywanych danych [...] Natomiast informacje i dane merytoryczne były prawidłowo wpisane do dokumentu i ewentualna korekta DPR wiązałyby się jedynie z innym graficznie rozmieszczeniem danych na dokumencie.*

(akta kontroli str. 3334-3406, 3449-3454, 3555-3567, 3586-3587)

Pracownicy UMWM nie zwracali się do podmiotów o dokumenty ewidencji w celu weryfikacji danych zawartych w DPO, DPR. Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in.: *...pracownicy UMWM nie zwracali się do podmiotów o dokumenty ewidencji [...] z uwagi na brak upoważnienia ustawowego do powyższego. Kontrolę ewidencji odpadowej prowadzi wojewódzki inspektorat*

¹¹⁹ Sprawozdania: [...]*)

¹²⁰ Sprawozdanie: [...]*)

¹²¹ Według stanu na 17 czerwca 2020 r.

¹²² [...]*)

¹²³ [...]*)

ochrony środowiska. Prowadzona ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów sprawdzana jest również podczas corocznych audytów przez certyfikowanych audytorów w ramach ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi...

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

W latach 2016-2019 pracownicy UMWM przeprowadzili łącznie 183 kontrole w podmiotach objętych przepisami ugo00, z tego: 69 w 2016 r., 55 w 2017 r., 30 w 2018 r., 29 w 2019 r. Kontrole 63 podmiotów Marszałek Województwa podjął z własnej inicjatywy. Zakres tych kontroli obejmował m.in. przestrzeganie i stosowanie przepisów o ochronie środowiska w przedmiocie opłaty produktowej.

(akta kontroli str. 36, 3449-3454, 3555-3562)

Liczba kontroli przeprowadzonych na podstawie art. 53 ust. 2 ugo00 wyniosła: 48 w 2016 r., 23 w 2017 r., 20 w 2018 r., 25 w 2019 r. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. nieterminowego wystawienia i przekazania Marszałkowi Województwa dokumentów DPO, DPR, EDPO, EDPR; nieprzekazania lub nieterminowego przekazania Marszałkowi Województwa sprawozdań o wysokości należnej opłaty produktowej oraz sprawozdań o produktach w opakowaniach, opakowaniach i gospodarowaniu odpadami; niewniesienia opłaty produktowej; błędów w dokumentach w zakresie dat, numerów, mas odpadów.

(akta kontroli str. 2580-2619)

Marszałek Województwa nie przeprowadził w wymaganym terminie kontroli u 9 przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych¹²⁴ i przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych¹²⁵, co stanowiło naruszenie art. 53 ust. 2 ugo00 (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 2580-2619, 3590)

W latach 2016-2020 Marszałek Województwa nie kierował do organów kontroli zawiadomień o podjęcie działań w wyniku kontroli przeprowadzonych na podstawie art. 53 ugo00.

(akta kontroli str. 1712-1780)

Informacje o wynikach kontroli za lata 2016-2019 Marszałek Województwa przekazywał Ministrowi Środowiska/Klimatu i GIOŚ w terminie określonym w art. 53 ust. 6 ugo00. Informacje zawierały wykazy podmiotów kontrolowanych i kopie zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 2620-2669)

Marszałek Województwa otrzymał za poszczególne lata 2016-2019¹²⁶ sprawozdania:

- o których mowa w art. 19 ust. 6 ugo00 – 1 053 za 2016 r., 964 za 2017 r., 907 za 2018 r., 3 za 2019 r.;
 - o których mowa w art. 45 ust. 1 ugo00 – 4 791 za 2016 r., 2 505 za 2017 r., 2 253 za 2018 r., 10 za 2019 r.;
 - o których mowa w art. 45a ugo00 – 79 za 2016 r., 163 za 2017 r., 439 za 2018 r.
- Z obowiązku złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 19 ust. 6 i art. 45 ust. 1 ugo00, za poszczególne lata 2016-2018 nie wywiązało się: 13 podmiotów za 2016 r., 14 – za 2017 r. i 14 – za 2018 r. Dwa podmioty nie złożyły sprawozdania, sporządzanego na podstawie art. 45 ust. 5 ugo00, za 2016 r.

¹²⁴ [...]*)

¹²⁵ [...]*)

¹²⁶ Stan na 31 lipca 2020 r.

(akta kontroli str. 2670-3063, 3065-3085, 3782)

O niewywiązywaniu się podmiotów z obowiązków sprawozdawczych Dyrektor Departamentu Organizacji ds. Prawnych informowała MWIOŚ.

(akta kontroli str. 3783-3832)

Badaniem objęto 5 losowo wybranych rocznych sprawozdań o produktach w opakowaniach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami opakowaniowymi¹²⁷. Wszystkie sprawozdania zostały złożone Marszałkowi Województwa w terminie.

(akta kontroli str. 3407-3432, 3449-3454, 3555-3562, 3588)

Pracownicy UMWM nie zwracali się do podmiotów o dokumenty źródłowe w celu weryfikacji składanych Marszałkowi Województwa sprawozdań¹²⁸. Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *...pracownicy Urzędu nie zwracali się do podmiotów o dokumenty źródłowe w celu weryfikacji składanych Marszałkowi Województwa Mazowieckiego sprawozdań, wykazów i zaświadczeń, z uwagi na brak delegacji prawnej do powyższego. Składane sprawozdania, wykazy i zaświadczenia muszą zawierać podpis osoby upoważnionej do reprezentowania podmiotu. Za składanie fałszywych oświadczeń odpowiada ten, kto dopuszcza się takich czynności. Jeżeli osoba podpisująca dokument poświadczająca nieprawdę, to na niej spoczywa odpowiedzialność prawna za poświadczenie nieprawdy. Weryfikacja składanych do Urzędu dokumentów przeprowadzana jest w zakresie zgodności podanych danych z przepisami prawa, wzorami i sposobami obliczeń opłat [...] W przypadku stwierdzenia niezgodności, czy rozbieżności, podmiot wzywany był do złożenia korekty. W przypadku pozostawienia wezwania bez odpowiedzi, opłata była wymierzana w drodze decyzji, bądź podmiot był zgłaszany do kontroli własnej lub do kontroli WIOŚ, w zależności od potrzeb i możliwości.*

(akta kontroli str. 3783-3787)

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Plac wyjaśniła m.in.: *W UMWM wykorzystywano złożone sprawozdania [...] do weryfikacji danych, analizy i typowania podmiotów do kontroli, szczególnie w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w złożonych sprawozdaniach i naliczonych opłatach, gdy podmiot wzywany do korekty, nie realizował tego wezwania i nie składał korekty informacji i danych w sprawozdaniu oraz prawidłowej wysokości opłat.*

W przypadku wyczerpania środków w trybie polubownym (telefon, mail) i niereagowania podmiotu na pisemne wezwania ze strony UMWM oraz brak możliwości wymierzenia opłat w drodze decyzji z art. 37 ust. 1 ww. ustawy w związku z brakiem danych, typowano taki podmiot do własnej kontroli lub kierowano sprawę do WIOŚ.

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

Za poszczególne lata 2016-2019 Marszałek Województwa otrzymał sprawozdania z rocznego audytu zewnętrznego przedsiębiorców wystawiających dokumenty DPO, DPR, EDPO lub EDPR, tj.: 45 sprawozdań za 2016 r., 51 – za 2017 r., 44 – za 2018 r., 16 – za 2019 r. Pięć sprawozdań za 2016 r., 5 – za 2017 r. i 8 – za 2018 r. Marszałek Województwa otrzymał po terminie określonym w § 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie rocznego audytu

¹²⁷ Sprawozdania: [...]]*)

¹²⁸ Dotyczy sprawozdań: wydajności recyklingu, o których mowa w art. 15 ust. 3 uba; o rodzaju i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów (art. 34 ust. 2 uba); wykazu zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, z którymi wprowadzający baterie lub akumulatory ma zawartą umowę (art. 36 ust. 4 uba); o osiągniętych poziomach zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (art. 35 uba); o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne (art. 37 ust. 6 uba); oraz zaświadczeń o zebranych zużytych bateriach przenośnych lub zużytych akumulatorach przenośnych, sporządzanych na podstawie art. 30 urpwe, o których mowa w art. 19 ust. 6, art. 45 ust. 1 i 5, art. 45a ugooo.

zewnętrznego przedsiębiorców wystawiających dokumenty DPO, DPR, EDPO lub EDPR¹²⁹.

(akta kontroli str. 3434-3437)

Analizą objęto 5 losowo wybranych sprawozdań z rocznego audytu zewnętrznego przedsiębiorców wystawiających dokumenty DPO, DPR, EDPO lub EDPR¹³⁰. W UMWM weryfikowano spełnienie przez audytorów wymagań określonych w art. 47 ugo00 oraz zgodność zakresu audytów z art. 48 ugo00.

Jeden audyt został przeprowadzony po terminie określonym w art. 46 ust. 2 ugo00, o czym Dyrektor Departamentu Opłat Środowiskowych poinformowała MWIOŚ.

W zakresie weryfikacji sprawozdań z przeprowadzonych audytów za 2019 r. Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła: *Termin na złożenie sprawozdań z audytów za rok 2019 został przesunięty na dzień 15 listopada 2020 r. i weryfikacja sprawozdań nastąpi po tym terminie.*

(akta kontroli str. 3086-3143, 3449-3454, 3456-3554, 3589)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Marszałek Województwa nie przeprowadził w wymaganym terminie kontroli u 9 przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych¹³¹ i przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych¹³², co stanowiło naruszenie art. 53 ust. 2 ugo00. W latach 2016-2019 kontrolę ww. przedsiębiorców Marszałek Województwa przeprowadził tylko w 2016 r.

(akta kontroli str. 2580-2619, 3590)

Zgodnie z art. 53 ust. 2 ugo00 marszałek województwa co najmniej raz na 3 lata przeprowadza kontrolę przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych i przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *Marszałek Województwa Mazowieckiego zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy [...] o gospodarce opakowaniami [...] co najmniej raz na 3 lata przeprowadza kontrolę przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych oraz eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych. Zważyć należy, że co do terminu „raz na 3 lata” jest on instrukcyjny dla organu wykonującego czynności kontrolne. Przepis art. 53 ust. 2 ustawy o gospodarce opakowaniami [...] nie precyzuje, w jaki sposób powinno się liczyć trzyletni okres, w którym należy przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy wystawiającego dokumenty DPO, DPR, EDPO i EDPR. Zwyczajowo przyjmowano, iż pierwszą kontrolę należy przeprowadzić w okresie do trzech lat od daty wystawienia pierwszego dokumentu, a następnie do 3 lat od daty podpisania protokołu kontroli (przy założeniu, że podmiot ten kontynuuje działalność). Niezależnie od tej metody można przyjąć, że okres 3 lat powinno się liczyć od daty wejścia w życie przepisów przedmiotowej ustawy, tj. od dnia 1 stycznia 2014 r. oraz że okres ten powinien mieć odniesienie do okresu objętego kontrolą, a nie faktycznie przeprowadzonych czynności kontrolnych. Z uwagi na brak precyzyjnie wskazanego w ustawie sposobu liczenia trzyletniego okresu, w którym powinna*

¹²⁹ Dz. U. poz. 2264.

¹³⁰ Sprawozdania: [...]*)

¹³¹ [...]*)

¹³² [...]*)

zostać przeprowadzona kolejna kontrola, poszczególne urzędy marszałkowskie miały w tym zakresie dowolność.

(akta kontroli str. 3449-3454, 3555-3562)

OCENA CZĄSTKOWA

Marszałek Województwa monitorował podmioty wprowadzające na rynek krajowy produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujące odpadami użytkowymi i odpadami opakowaniowymi, opierając się głównie na przedkładanych mu sprawozdaniach. Sytuacja taka powodowała, że nie dysponował on wiarygodnymi danymi na temat liczby tych podmiotów. Pracownicy UMWM egzekwowali obowiązki sprawozdawcze, natomiast nie zwracali się do podmiotów o dokumenty źródłowe w celu weryfikacji sprawozdań. Marszałek Województwa przeprowadzał kontrole podmiotów objętych przepisami uba oraz przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych i przedsiębiorców eksportujących odpady oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych. Skala kontroli podmiotów objętych przepisami uba była jednak niewielka. Za nieprawidłowe należy uznać nieprzeprowadzenie przez Marszałka Województwa kontroli u 9 przedsiębiorców w terminie wymaganym art. 53 ust. 2 ugo00.

OBSZAR

3. Zapewnienie warunków dla właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad rynkiem odpadów komunalnych

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w UMWM nie dysponowano informacjami/danymi dotyczącymi ilości wytworzonych w poszczególnych latach odpadów komunalnych i sposobów ich zagospodarowania w instalacjach, w których poszczególne rodzaje odpadów były przetwarzane ze wskazaniem ilości odpadów w nich przetworzonych. Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Prawnych wyjaśniła m.in., że: *Sprawozdanie Marszałka Województwa Mazowieckiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi uwzględnia wyłącznie informacje na temat odebranych i zebranych odpadów komunalnych. Mając na uwadze sposób, w jaki funkcjonują gospodarstwa domowe, bardzo trudno jest oszacować masę odpadów, która rzeczywiście jest w nich wytwarzana. [...] Mieszkańcy mogą pozbywać się odpadów w różny sposób np. przynosząc do PSZOK-ów i skupów. [...] Brać udział w okazjonalnych akcjach zbierania makulatury lub butelek/nakrętek z tworzyw sztucznych w szkołach lub biurach, oddawać odpady do sklepów sprzedających sprzęt elektryczny i elektroniczny, kompostować w przydomowych kompostownikach lub przetrzymywać w domach i ich nie oddawać. Mieszkańcy są ustawowo zwolnieni z obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów. W przypadku odpadów komunalnych obowiązki ewidencji zaczynają się na poziomie firm odbierających i zbierających odpady komunalne. [...] podmioty wypełniające obowiązek sprawozdawczy przekazują do gmin informacje wyłącznie na temat odpadów odebranych i zebranych, których nie należy utożsamiać z ogólną masą odpadów wytworzonych.*

(akta kontroli str. 4154-4721)

W 2016 r. odebrano i zebrano w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych¹³³ łącznie 1 787 196,202 Mg odpadów komunalnych, a w 2017 r. – 1 995 004,673 Mg. Z kolei w 2018 r. odebrano i zebrano w PSZOK oraz punktach zbierania (tzw. *skupach*) łącznie 1 924 865,761 Mg odpadów komunalnych. Procesom przetworzenia [odzysku (R) i unieszkodliwiania (D)] w instalacjach

¹³³ Dalej: PSZOK.

przetwarzających odpady poddanych zostało: w 2016 r. – 1 720 302,24 Mg, w 2017 r. – 1 751 435,944 Mg, a w 2018 r. – 1 827 146,89 Mg odpadów komunalnych. Marszałek Województwa nie posiadał informacji o ostatecznym sposobie zagospodarowania odpadów, które zostały zmagazynowane u podmiotów odbierających oraz przekazane do zbierających, a także zebranych w PSZOK¹³⁴.

(akta kontroli str. 4154-4721)

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *Wykazywane przez gminy procesy przetwarzania jakim poddawano odpady komunalne: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło były analizowane przede wszystkim pod kątem prawidłowego wykazywania sposobów zagospodarowania odpadów w danym rodzaju instalacji, uwzględniania w obliczeniach poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tylko tych frakcji odpadów, które były poddane procesowi R3, R4, R5 oraz prawidłowego sposobu obliczania wymaganych poziomów. Należy podkreślić, że w wezwaniach kierowanych do gmin na podstawie art. 9r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wielokrotnie wskazywano gminom konieczność weryfikacji danych przedstawionych w sprawozdaniach podmiotów odbierających odpady od właścicieli nieruchomości, podmiotów prowadzących zbieranie (tj. PSZOK-i i punkty zbierania np. „skupy”).*

(akta kontroli str. 9311-9317)

Zgodnie z WSO w latach 2016-2018 zostało wytworzonych: 199 671,77 Mg¹³⁵ odpadów komunalnych z grupy 20; 1 598 925,01 Mg¹³⁶ odpadów opakowaniowych z grupy 15; 425 893,49 Mg¹³⁷ odpadów użytkowych (łącznie z podgrup: 1601, 1602 i 1606). Z kolei zostało przetworzonych (odzysk, unieszkodliwienie): 5 632 069,24 Mg odpadów komunalnych z grupy 20¹³⁸ (odzysk – 5 104 376,62 Mg¹³⁹, unieszkodliwienie – 527 692,62 Mg¹⁴⁰); 2 932 113,94 Mg odpadów opakowaniowych z grupy 15¹⁴¹ (odzysk – 2 931 732,60 Mg¹⁴², unieszkodliwienie – 381,34 Mg¹⁴³) oraz 556 566,93 Mg odpadów użytkowych (łącznie z podgrup: 1601, 1602, 1606¹⁴⁴) – odzysk 544 966,73 Mg¹⁴⁵, unieszkodliwienie 11 600,21 Mg¹⁴⁶.

Marszałek Województwa nie dysponował wiedzą dotyczącą pochodzenia odpadów przetwarzanych w instalacjach oraz wskazania miejsca dalszego zagospodarowania tych odpadów. Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Prawnych wyjaśniła, że: *zbiorcze zestawienia danych o odpadach nie zawierają danych na temat źródła pochodzenia lub dalszego zagospodarowania odpadów, a więc nie ma możliwości wskazania konkretnej instalacji, do której podmioty przekazały posiadane odpady.*

(akta kontroli str. 4154-4721)

¹³⁴ Dane przygotowane w oparciu o: *Korektę sprawozdania Marszałka Województwa Mazowieckiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2016 z 30 marca 2018 r.; Korektę sprawozdania Marszałka Województwa Mazowieckiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2017 z 1 października 2018 r.; Korektę sprawozdania Marszałka Województwa Mazowieckiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2018 z 10 marca 2020 r.*

¹³⁵ W 2016 r. – 67 029,58 Mg; w 2017 r. – 80 705,99 Mg; w 2018 r. – 51 936,20 Mg.

¹³⁶ W 2016 r. – 461 710,76 Mg; w 2017 r. – 517 790,16 Mg; w 2018 r. – 619 424,09 Mg.

¹³⁷ W 2016 r. – 103 556,20 Mg; w 2017 r. – 148 183,51 Mg; w 2018 r. – 174 153,79 Mg.

¹³⁸ Procesy: R1, R3, R4, R5, R10, R11, R12, R13, R14, R15, D1, D4, D5, D8, D9, D10, D12, D13, D15, D16.

¹³⁹ W 2016 r. – 1 725 322,60 Mg; w 2017 r. – 1 456 163,58 Mg; w 2018 r. – 1 922 890,44 Mg.

¹⁴⁰ W 2016 r. – 98 325,02 Mg; w 2017 r. – 173 042,49 Mg; w 2018 r. – 256 325,11 Mg.

¹⁴¹ Procesy: R1, R2, R3, R4, R5, R11, R12, R14 i R15, D1, D5, D9, D10, D13, D14.

¹⁴² W 2016 r. – 944 689,54 Mg; w 2017 r. – 1 003 841,87 Mg; w 2018 r. – 983 201,19 Mg.

¹⁴³ W 2016 r. – 162,68 Mg; w 2017 r. – 168,67 Mg; w 2018 r. – 50,00 Mg.

¹⁴⁴ Procesy: R1, R3, R4, R5, R11, R12, R13, R14, R15, D1, D9, D10.

¹⁴⁵ W 2016 r. – 152 456,76 Mg; w 2017 r. – 183 939,73 Mg; w 2018 r. – 208 570,24 Mg.

¹⁴⁶ W 2016 r. – 170,17 Mg; w 2017 r. – 5 999,96 Mg; w 2018 r. – 5 430,08 Mg.

Zgodnie z ustaleniami kontroli P/19/048 w ramach dokonywania analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami na obszarze województwa mazowieckiego nie zlecono przeprowadzenia badań morfologii odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie województwa.

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in.: *Zarząd województwa, jako organ odpowiedzialny za opracowanie wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, działa na podstawie i w granicach prawa. Żaden z przepisów prawa materialnego, tzn. ustawa [...] o odpadach, czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie sposobu i formy sporządzania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wzoru planu inwestycyjnego¹⁴⁷ [...] nie zobowiązuje organu do przeprowadzenia badań morfologicznych odpadów przed przystąpieniem do opracowania wpgo. Podczas prac nad wpgo 2022 i wpgo 2024 dostępne były jedynie badania składu morfologicznego odpadów z 2008 r. zawarte w Kpgo 2022. Przy opracowaniu wpgo specyfika składu morfologicznego odpadów komunalnych w województwie mazowieckim została określona na podstawie analizy składu morfologicznego odpadów komunalnych zamieszczonej w tym dokumencie...*

(akta kontroli str. 8862-8885)

W województwie mazowieckim, zgodnie z art. 9q ust.1 ucpg, do sporządzania rocznych sprawozdań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym obowiązanych jest 288 wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz 2 związki międzygminne¹⁴⁸.

Spośród 314 gmin znajdujących się w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego 5 wypełniało obowiązek sprawozdawczy w województwie podlaskim¹⁴⁹, dodatkowo 2 gminy przekazywały odpady komunalne podlegające regionalizacji do województwa łódzkiego, a obowiązek sprawozdawczy realizowały w województwie mazowieckim¹⁵⁰. Na terenie województwa funkcjonują 2 związki międzygminne. Trzyście gmin należy do Związku Gmin Regionu Płockiego¹⁵¹, który przekazuje indywidualne sprawozdania gminne. Osiem gmin¹⁵² należy do Związku Międzygminnego pod nazwą NATURA i przekazuje jedno zbiorcze sprawozdanie.

(akta kontroli: 5256-5446, 4804-5215, 6333-7555)

W przypadku sprawozdań składanych za 2016 r., za 2017 r. i za 2018 r., odpowiednio, 4 gminy¹⁵³, 1 gmina¹⁵⁴ i 3 gminy¹⁵⁵ złożyły ww. sprawozdania po terminie wynikającym z art. 9q ust. 2 ucpg, tj. po 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że: *Weryfikacja przedmiotowych sprawozdań polega przede wszystkim na analizie danych pod względem zgodności z aktualnie obowiązującym wzorem rocznego sprawozdania sporządzanego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym czy*

¹⁴⁷ Dz. U. poz. 1016 (przyp. kontrolera).

¹⁴⁸ Związek Międzygminny NATURA – gminy: Belsk Duży, Błędów, Chynów, Goszczyn, Grójec, Jasieniec, Promna, Warka oraz Związek Gmin Regionu Płockiego – gminy: Bielsk, Brudzeń Duży, Czerwińsk n. Wisłą, Drobin, Gąbin, Gostynin (W), Łąck, Pacyna, Słupno, Stara Biała, Staroźreby, Szczawin Kościelny, Wyszogród.

¹⁴⁹ Boguty Pianki, Andrzejewo, Szulborze Wielkie, Nur, Zaręby Kościelne.

¹⁵⁰ Nowa Sucha, Sanniki.

¹⁵¹ Bielsk, Brudzeń Duży, Czerwińsk nad Wisłą, Drobin, Gąbin, Gostynin, Łąck, Pacyna, Słupno, Stara Biała, Staroźreby, Szczawin Kościelny, Wyszogród.

¹⁵² Belsk Duży, Błędów, Chynów, Goszczyn, Grójec, Jasieniec, Promna, Warka.

¹⁵³ Lutocin, Łosice, Miastków Kościelny i Przasnysz (Miasto).

¹⁵⁴ Sochaczew (Miasto).

¹⁵⁵ Brochów, Magnuszew i Rusinów.

informacje wprowadzone zostały zgodnie z objaśnieniami do sprawozdań. W procesie weryfikacji brano pod uwagę sprawozdania z lat poprzednich. W weryfikacji sprawozdań pomocne były także generowane raporty z [...] WSO, jak również decyzje na przetwarzanie odpadów dla instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Ponadto przekazywane przez pracowników WIOŚ w Warszawie do Urzędu uwagi oraz informacje o ustaleniach kontroli były ważnym źródłem informacji oraz oparciem przy weryfikacji ww. dokumentów.

Marszałek Województwa wezwał do uzupełnienia przedłożonych, przedmiotowych sprawozdań: za 2016 r. – 130 gmin i 2 związki międzygminne, za 2017 r. – 1 764 gminy i 2 związki międzygminne, a za 2018 r. – 259 gmin i 2 związki międzygminne. Do korekty sprawozdań przedłożonych za 2017 r. dwukrotnie wzywanych było 17 podmiotów, a trzykrotnie 5 podmiotów. W przypadku sprawozdań za 2018 r. dwukrotne wezwanie zostało skierowane do 63, a trzykrotne do 15 podmiotów.

Korekty sprawozdań nie były przedkładane do UMWM terminowo przez część podmiotów. W odpowiedzi na pierwsze wezwanie 7 gmin uzupełniło sprawozdanie za 2016 r. po terminie wynikającym z tego wezwania. W kolejnych latach takich gmin było 22 (dot. sprawozdania za 2017 r.) oraz 41 i 1 związek międzygminny (dot. sprawozdania za 2018 r.). Po drugim wezwaniu nieterminowo uzupełniło sprawozdanie za 2017 r. 5 podmiotów, a sprawozdanie za 2018 r. 26 podmiotów. Po trzecim wezwaniu nieterminowo uzupełniło sprawozdanie za 2018 r. 5 podmiotów.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac najczęściej wzywano gminy do zweryfikowania: czy odpady o kodzie 20 03 01 zostały przekazane do instalacji regionalnych (RIPOK); sposobu zagospodarowania odpadów i wyjaśnienia, czy instalacja posiada decyzje na przetwarzanie tych odpadów; rodzaju instalacji, w której zagospodarowano odpady o kodzie 20 02 01 w procesie R3 (działy: II i III); masy odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania, powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych oraz wyjaśnienia, czy ww. odpady nie powstały również w innych instalacjach (dział IV); niepoprawnie wskazanych mas odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, niepoprawnie obliczonego udziału poszczególnych frakcji materiałowych w składzie morfologicznym odpadów komunalnych oraz niepoprawnie obliczonego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła i poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów innych niż niebezpieczne budowlanych i rozbiórkowych, a także niepoprawnie obliczonego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

(akta kontroli str. 8228-8274)

Dodatkowo do przedłożonych sprawozdań składane były autokorekty. W 2016 r. 161 podmiotów złożyło autokorektę, w 2017 r. – 111 podmiotów, w 2018 r. – 117 podmiotów. Autokorekty składane były jedno lub kilkakrotnie, w 2016 r. 2 podmioty korygowały swoje sprawozdania aż czterokrotnie¹⁵⁶.

(akta kontroli str. 5256-5446, 8228-8274)

Przyczyną napływających korekt sprawozdań gminnych były zmiany dokonywane przez gminy w różnych działach. Najczęstsze zmiany dotyczyły wykazanych:

- mas odpadów odebranych i zebranych (PSZOK, skup),
- nazw instalacji przetwarzających odpady,
- sposobów zagospodarowania odpadów,

¹⁵⁶ Dodatkowo, gmina Drobin należąca do związku międzygminnego przysłała własną autokorektę.

- mas odpadów stanowiących pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przekazanych do składowania (odpady o kodach: 19 12 12, 19 05 99, 19 05 03),
- mas odpadów poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia,
- poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wybranych frakcji odpadów oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła: *Przesyłane przez gminy korekty są następstwem otrzymywanych korekt sprawozdań przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Proces składania korekt sprawozdań jest ciągły, podmioty, a następnie gminy sporządzają je niezależnie od wysyłanych wezwań.*

(akta kontroli str. 5256-5446, 8228-8274)

W okresie objętym kontrolą 1 podmiot¹⁵⁷ nie złożył uzupełnienia w odpowiedzi na wezwanie Marszałka Województwa do uzupełnienia przedłożonego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym za 2018 r.

Weryfikacja przez Marszałka Województwa sprawozdania, o którym wyżej mowa, wykazała, że zostało ono sporządzone nierzetelnie. 4 lipca 2019 r. Marszałek Województwa wezwał Burmistrza Sochaczewa do uzupełnienia ww. sprawozdania. Z uwagi na nieprzedłożenie uzupełnienia 24 września 2019 r., 27 stycznia 2019 r., a następnie 4 czerwca 2020 r. wystosowano kolejne wezwania, które również pozostały bez odpowiedzi. W tej sytuacji MWIOŚ decyzją z 16 marca 2020 r. nałożył na miasto Sochaczew karę pieniężną za przekazanie nierzetelnego sprawozdania, o którym mowa w art. 9q ust.1 ucpg. Ponadto pismem z 7 lipca 2020 r. Marszałek Województwa zawiadomił MWIOŚ o nieprzekazaniu przez Burmistrza Sochaczewa korekty przedmiotowego sprawozdania, a MWIOŚ wszczął postępowanie w sprawie nałożenia na miasto Sochaczew kary pieniężnej za przekazanie nierzetelnego sprawozdania, o czym poinformował pismem z 8 lipca 2020 r. Pomimo podjętych przez oba organy działań, według stanu na 22 lipca 2020 r., sprawozdanie nie zostało uzupełnione.

(akta kontroli str. 5256-5446, 4804-5215, 6333-7555, 8228-8274)

Przedkładane przez podmioty sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym korygowane były wielokrotnie, m.in.: gmina Przytyk przedłożone sprawozdanie za 2016 r. korygowała aż czterokrotnie, przy czym ostatnia autokorekta przedłożona została 15 listopada 2018 r.; gmina Jastrząb do korekty sprawozdania za rok 2017 wzywana była przez Marszałka Województwa dwukrotnie i dodatkowo złożyła dwie autokorekty; gmina Wyszaków wzywana była do korekty sprawozdania za rok 2018 czterokrotnie; natomiast Związek Międzygminny Natura na wezwanie UMWM korygował sprawozdanie za rok 2018 trzykrotnie, a dodatkowo 6 marca 2020 r. przedłożył do ww. sprawozdania autokorektę.

(akta kontroli str. 5256-5446)

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła, że: *Przyczyną napływających korekt sprawozdań gminnych były zmiany dokonywane przez gminy w różnych działach. Najczęstsze zmiany dotyczyły wykazanych: mas odpadów odebranych i zebranych (PSZOK, „skup”), nazw instalacji przetwarzających odpady, sposobów zagospodarowania odpadów, mas odpadów stanowiących pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przekazanych do składowania (odpady o kodach: 19 12 12, 19 05 99, 19 05 03), mas odpadów poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego*

¹⁵⁷ Burmistrz Sochaczewa.

użycia, poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wybranych frakcji odpadów oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

(akta kontroli str. 8228-8274)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *marszałek województwa weryfikuje gminne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Weryfikacja tych dokumentów dotyczyła m.in. zgodności wprowadzonych danych z objaśnieniami do sprawozdań, a także poprawności wykazywania sposobów zagospodarowania odpadów w danym rodzaju instalacji. Dodatkowo w procesie weryfikacji brano pod uwagę sprawozdania z lat poprzednich. Przy analizie danych zawartych w dokumentach pomocne były także generowane raporty z [...] WSO jak również decyzje na przetwarzanie odpadów dla instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Ponadto przekazywane przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie do UMWM uwagi oraz informacje o ustaleniach kontroli były ważnym źródłem informacji oraz oparciem przy weryfikacji sprawozdań gminnych. W związku z tym, sporządzając wezwania do poprawy lub uzupełnienia gminnych sprawozdań, opierano się na wynikach weryfikacji własnych oraz WIOŚ. Należy zauważyć, że Marszałek Województwa nie posiada narzędzi służących bezpośredniej weryfikacji danych źródłowych (m.in. sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne, dokumentów ewidencji odpadów), gdyż przekazywane są one wyłącznie do gmin. Bezpośredni dostęp do dokumentów uzyskuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska podczas kontroli przeprowadzanych bezpośrednio w gminach.*

(akta kontroli str. 9311-9317)

Wymagane do osiągnięcia poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania, które gminy obowiązane były osiągnąć w poszczególnych latach zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów¹⁵⁸ oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji¹⁵⁹ i kształtowały się na poziomie: 45% w latach 2016-2017, 40% w roku 2018.

Wymienione wyżej poziomy nie zostały osiągnięte: w 2016 r. przez 5 gmin, w 2017 r. przez 13 gmin, w 2018 r. przez 7 gmin.

Z kolei wymagane do osiągnięcia poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wskazane zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych¹⁶⁰. Zgodnie z ww. rozporządzeniem minimalny osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wynosił: w 2016 r. 18%, w 2017 r. 20%, a w 2018 r. 30%; natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wynosił: w 2016 r. 42%, w 2017 r. 45%, a w 2018 r. 50%.

Wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła nie został osiągnięty: w 2016 r. przez 27 gmin, w 2017 r. przez 32 gminy, w 2018 r. przez 80 gmin. Ponadto, wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych

¹⁵⁸ Dz. U. poz. 676 – utraciło moc 31 grudnia 2017 r.

¹⁵⁹ Dz. U. poz. 2412.

¹⁶⁰ Dz. U. poz. 2167.

niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych nie został osiągnięty w 2016 r. przez 15 gmin, w 2017 r. przez 8 gmin, w 2018 r. przez 21 gmin.

Z przedłożonych za lata 2016-2018 sprawozdań wynika, że w 2016 r. dla 60 gmin, w 2017 dla 57 gmin, a w 2018 r. dla 46 gmin nie było możliwe określenie wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, gdyż z ich terenu nie odebrano danej frakcji odpadów.

(akta kontroli str. 5256-5446, 8677-8682)

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że: *...zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy przekazują sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno do marszałka województwa, jak i WIOŚ. Art. 9r powyższej ustawy stanowi o tym, że marszałek województwa weryfikuje gminne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Marszałek województwa nie posiada uprawnień ustawowych do kontrolowania gmin w zakresie składanych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9w tejże ustawy marszałek województwa sprawuje kontrolę jedynie nad prowadzącym instalację komunalną. Organem kontrolującym jest WIOŚ i on jest podmiotem nakładającym kary pieniężne. W związku z powyższym marszałek województwa nie jest właściwy do przeprowadzania przedmiotowych kontroli.*

(akta kontroli str. 8228-8274)

W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa terminowo przekazywał ministrowi właściwemu ds. środowiska sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Do wszystkich sprawozdań Marszałek Województwa składał autokorekty – sprawozdanie za rok 2016¹⁶¹ było korygowane 2 razy, do sprawozdania za rok 2017¹⁶² złożono 1 autokorektę, natomiast sprawozdanie za rok 2018¹⁶³ w ramach autokorekty było poprawiane czterokrotnie. Dodatkowo, zarówno w przypadku sprawozdania za rok 2016, jak i sprawozdania za rok 2018, na skutek wezwań ministra właściwego ds. środowiska Marszałek Województwa składał do ww. dokumentów uzupełnienia, korekty lub wyjaśnienia – do sprawozdania za 2016 r. dwukrotnie, natomiast do sprawozdania za rok 2018 trzykrotnie.

Na podstawie art. 9s ust. 4 ucpg minister właściwy ds. środowiska występował do Marszałka Województwa o zweryfikowanie przedłożonych mu sprawozdań za 2016 i 2018 rok. Wezwania ministra dotyczyły m.in.: wskazania w dziale II e) dla wszystkich odpadów ujętych w tym dziale roku sprawozdawczego, w którym dany odpad został wykazany jako odebrany; wskazania odpadów ulegających biodegradacji (o kodach 15 01 05, 20 01 10 20 01 11 i 20 03 02) w części IIIa sprawozdania, podczas gdy należało uwzględnić je w części IIIb, oraz zweryfikowania danych dotyczących zagospodarowania odpadów.

Jedno z uzupełnień zostało złożone po terminie wynikającym z art. 9s ust. 4 ucpg (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 5256-5446, 4804-5215, 6333-7555, 8138-8140)

W latach 2016-2020 (do 2 października) obowiązywały 3 wpg: *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017, z uwzględnieniem lat 2018-2023*¹⁶⁴, *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022*¹⁶⁵ oraz *Plan gospodarki odpadami dla Województwa Mazowieckiego 2024*¹⁶⁶.

¹⁶¹ Ostatnia autokorekta z 30 marca 2018 r.

¹⁶² Autokorekta z 1 października 2018 r.

¹⁶³ Ostatnia autokorekta z 13 lipca 2020 r.

¹⁶⁴ Dalej: wpg 2012.

Wpgo 2022 obowiązywał od 19 grudnia 2016 r. do 30 stycznia 2017 r., czyli do dnia wpływu do UMWM rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Mazowieckiego z 26 stycznia 2017 r.¹⁶⁷, natomiast uchwała w sprawie wykonania wpgo 2022 – jako akt prawa miejscowego – została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego 27 grudnia 2016 r.¹⁶⁸ i weszła w życie 11 stycznia 2017 r., stąd realizacja zapisów planu była możliwa przez niespełna 3 tygodnie. Od 31 stycznia 2017 r. do 26 kwietnia 2018 r., czyli do dnia wydania przez Naczelny Sąd Administracyjny prawomocnego wyroku oddalającego skargę kasacyjną Województwa Mazowieckiego do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 października 2017 r., wpgo 2022 obowiązywał, ale jego wykonanie zostało wstrzymane z mocy prawa, zatem nie można było wywodzić żadnych skutków prawnych z powyższych uchwał, a Marszałek Województwa nie miał możliwości prowadzenia nadzoru w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie wpgo 2012 aktualizowany był 8 razy. Wszystkie zmiany polegały na zmianie treści załącznika nr 2 oraz załącznika nr 3 do wpgo, tj. zmianie wskazanych w wpgo na terenie województwa mazowieckiego RIPOK oraz instalacji zastępczych. Z kolei uchwałą nr 91/19 z 18 czerwca 2019 r. – zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁶⁹ i art. 24a ust. 2 uod – Sejmik Województwa Mazowieckiego zmienił uchwałę w sprawie uchwalenia wpgo 2024 w zakresie wskazania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów dla zatrzymanych transportów odpadów.

(akta kontroli str. 8839-8861)

Na liście instalacji komunalnych, prowadzonej na podstawie art. 38b uod, w BIP znajduje się 13 instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych¹⁷⁰ oraz 16 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Na ww. liście znajdują się również 4 instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielania z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku – planowane do rozbudowy (1 instalacja) lub modernizacji (2 instalacje) oraz jednocześnie do rozbudowy i modernizacji (1 instalacja), a także instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – jedna do budowy oraz jedna do rozbudowy.

(akta kontroli str. 5-47, 5447-5456)

Cztery z instalacji MBP¹⁷¹ znajdujących się na ww. liście instalacji komunalnych nie posiadały prawomocnego pozwolenia zintegrowanego.

Dyrektor Departamentu Kontroli wyjaśnił m.in., że: *Zgodnie z art. 17 ust. 4 o zmianie ustawy ucpg [...] na pierwszą listę marszałek województwa [...] wpisuje z urzędu instalacje [...] określone jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, obowiązującej w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ww. ustawy.*

¹⁶⁵ Uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego Nr 209/16 z 19 grudnia 2016 r. – Dz. Urz. Woj. Maz., dalej: wpgo 2022.

¹⁶⁶ Dalej: wpgo 2024.

¹⁶⁷ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1040.

¹⁶⁸ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11753.

¹⁶⁹ Dz. U. poz. 1479.

¹⁷⁰ Dalej: MBP.

¹⁷¹ [...]]*)

Mając na uwadze, że instalacje¹⁷² były uwzględnione w uchwale nr 4/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024¹⁷³ zostały wpisane na prowadzoną w BIP przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Listę instalacji komunalnych. Dla ww. przedsiębiorstw zostały wszczęte postępowania administracyjne w sprawie wykreślenia z ww. listy. Dla dwóch z ww. podmiotów¹⁷⁴ Marszałek Województwa Mazowieckiego wydał decyzje o wykreśleniu z listy instalacji komunalnych [...] od których jednak zarządzający wnieśli odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie [...] Odwołania od powyższych decyzji, za pośrednictwem Marszałka Województwa Mazowieckiego, zostały przekazane do SKO w Warszawie [...] Dla kolejnych dwóch instalacji¹⁷⁵ postępowania są w toku. Ze względu na niezakończenie procedury odwoławczej oraz z uwagi na toczące się jeszcze postępowania, przedsiębiorcy ci nadal figurują na prowadzonej przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Liście instalacji komunalnych.

(akta kontroli str. 7698-7771)

Zgodnie z art. 276 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁷⁶, podmiot korzystający ze środowiska bez uzyskania wymaganego pozwolenia lub innej decyzji ponosi opłatę podwyższoną za korzystanie ze środowiska.

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *Zgodnie z art. 284 ust. 1, art. 285 ust. 2 i art. 286 ust. 1 [...] Poś, podmiot korzystający ze środowiska ma obowiązek ustalenia we własnym zakresie wysokości należnej opłaty za korzystanie ze środowiska, uiszczenie jej na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego oraz przedłożenie marszałkowi województwa „Wykazu zawierającego zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat” za dany rok w terminie do dnia 31 marca następnego roku.*

Dwa z czterech ww. podmiotów¹⁷⁷ przedłożyły do Urzędu Wykazy zawierające zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za lata 2016-2019 z naliczonymi opłatami za korzystanie ze środowiska z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza dla instalacji komunalnej z uwzględnieniem opłaty podwyższonej za brak wymaganego prawem pozwolenia zintegrowanego. Jeden z podmiotów¹⁷⁸ przedłożył do UMWM Wykazy zawierające zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za lata 2016-2019 z naliczoną opłatą dla instalacji komunalnej w wysokości podstawowej – wykazy zawierały adnotację, że przedmiotowa instalacja *nie wymaga* pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza i pozwolenia zintegrowanego. Obecnie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia prawidłowych wysokości należnych opłat za korzystanie ze środowiska z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza przez ww. podmiot¹⁷⁹.

¹⁷² Zarządzane przez [...]*)

¹⁷³ Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1462 ze zm.

¹⁷⁴ [...]*)

¹⁷⁵ [...]*)

¹⁷⁶ Dz.U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm., dalej: Poś.

¹⁷⁷ [...]*)

¹⁷⁸ [...]*)

¹⁷⁹ Spółka prowadzi instalację do kombinacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, dla której ze względu na zdolność przetwarzania odpadów ponad 75 ton na dobę, wymagane jest posiadanie pozwolenia zintegrowanego. Natomiast w myśl § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130, poz. 881), pozwolenia nie wymaga wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, jeżeli gazy lub pyły są wprowadzane z instalacji do powietrza w sposób niezorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych lub za pośrednictwem wentylacji

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła, że: *Sprawa ma skomplikowany charakter i na tym etapie nie jest możliwe jednoznaczne stwierdzenie, czy za emisję zanieczyszczeń z instalacji do przetwarzania odpadów Spółka powinna ponieść opłaty podwyższone na podstawie art. 276 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Ze względu na korzystanie (przez spółkę – przyp. kontrolera) ze środowiska z wykorzystaniem wentylacji grawitacyjnej, niejednoznaczność przepisów oraz brak obecnie możliwości sprawdzenia stanu rzeczywistego podczas kontroli z uwagi na COVID-19, podjęto działania w celu pozyskania informacji, które umożliwią ustalenie przez Marszałka Województwa Mazowieckiego, organu uprawnionego do wydawania pozwoleń zintegrowanych, jak i do wymierzania opłat podwyższonych za korzystanie ze środowiska, czy zasadne jest wymierzenie w drodze decyzji, w trybie art. 288 ustawy – Prawo ochrony środowiska, należnych opłat podwyższonych za korzystanie ze środowiska z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza.*

Z kolei dla jednego z podmiotów¹⁸⁰, który przedłożył do UMWM Wykazy zawierające zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za lata 2016-2019 z naliczoną opłatą dla instalacji komunalnej w wysokości podstawowej, 20 grudnia 2017 r. Marszałek Województwa wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia opłaty podwyższonej za korzystanie ze środowiska z tytułu wprowadzania/gazów lub pyłów do powietrza w trybie art. 288 ust. 1 pkt 2 Poś. Przedmiotowe postępowanie zostało zawieszono na skutek odwołań wniesionych przez organizacje ekologiczne, uczestniczące w postępowaniu w sprawie udzielenia pozwolenia zintegrowanego dla ww. podmiotu, z uwagi na to, że: *...postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia Stronie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów [...] nie zostało zakończone prawomocną decyzją, a ustalenie czy i od jakiego terminu Strona dysponuje wymaganym pozwoleniem zintegrowanym stanowi zagadnienie wstępne w niniejszej sprawie. Dlatego też postępowanie w sprawie wydania decyzji określającej opłatę z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy opłatą należną, a wynikającą ze złożonego [...] wykazu zawierającego informację o zakresie korzystania ze środowiska [...] zostanie podjęte po zakończeniu prawomocną decyzją postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia Stronie wymaganego pozwolenia zintegrowanego¹⁸¹.*

(akta kontroli str. 5792-6332, 8223-8227)

Ponadto jedno ze składowisk odpadów wpisane zostało na ww. listę niezgodnie z obowiązującym prawem w tym zakresie (szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 7772-8137, 8677-8682)

grawitacyjnej. Nieprawomocna decyzja Marszałka Województwa, znak: PZ-II.7222.4.2017.KS z 27 marca 2018 r. o udzieleniu [...]^{*)} pozwolenia zintegrowanego dla przedmiotowej instalacji zawiera zapisy, iż: *obiekt wyposażony został w system wentylacji mechanicznej oraz system neutralizacji zapachów, natomiast w decyzji tej nie określono dopuszczalnej emisji z sortowni odpadów, ponieważ jak wskazano w uzasadnieniu decyzji: odprowadzanie substancji do powietrza następuje przy wykorzystaniu wentylacji grawitacyjnej. Z wyjaśnień udzielonych przez [...]^{*)} wynika, że do tej pory sortownia funkcjonuje w oparciu o wentylację grawitacyjną i ciągle trwa proces jej dostosowywania do wymogów BAT poprzez instalowanie wentylacji mechanicznej i biofiltra. Ze względu na korzystanie ze środowiska z wykorzystaniem wentylacji grawitacyjnej, niejednoznaczność przepisów oraz brak obecnie możliwości sprawdzenia stanu rzeczywistego podczas kontroli z uwagi na COVID-19, podjęto działania w celu pozyskania informacji, które umożliwią ustalenie przez Marszałka Województwa, organu uprawnionego do wydawania pozwoleń zintegrowanych, jak i do wymierzania opłat podwyższonych za korzystanie ze środowiska, czy zasadne jest wymierzenie w drodze decyzji, w trybie art. 288 Poś, należnych opłat podwyższonych za korzystanie ze środowiska z tytułu wprowadzania gazów i pyłów do powietrza.*

¹⁸⁰ [...]^{*)}

¹⁸¹ Postanowienie Marszałka Województwa z 19 stycznia 2018 r., znak: OS-WO-II.7252.667.2017.MS.

W latach 2016-2020 (do 23 września) Marszałek Województwa wystąpił do MWIOŚ z 20 wnioskami o przeprowadzenie kontroli, o których mowa art. 146 ust. 5 uod¹⁸².

(akta kontroli str. 8886-9238 i 36)

W latach 2016-2019, w ramach planowych kontroli, Marszałek Województwa przeprowadził 17 kontroli podmiotów prowadzących instalacje komunalne/RIPOK. W 2016 r. skontrolowano 3 z 10 planowanych do kontroli instalacji MBP. W 2017 r. skontrolowano 4 z 12, a w 2018 r. 4 z 10 planowanych kontroli instalacji komunalnych/RIPOK. Plan kontroli na rok 2019 został zrealizowany, skontrolowano 6 instalacji komunalnych/RIPOK. W planie kontroli na rok 2020 ujęta została jedna instalacja komunalna¹⁸³.

(akta kontroli str. 8587-8622, 8774-8838)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *W latach 2016- 2018 typując instalacje do kontroli na podstawie ówczesnie obowiązującego art. 9w ucpg, wskazywano do kontroli instalacje ujęte w uchwale wykonawczej w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego. W planie kontroli wskazywano instalacje z każdego z regionów gospodarki odpadami oraz przekrojowo różne rodzaje instalacji, co służyło m.in zbadaniu przyczyn ewentualnych problemów występujących w danym regionie w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Od 2019 roku instalacje funkcjonujące w systemie gospodarki odpadami są typowane do planu kontroli zgodnie z funkcjonującym w Urzędzie „Schematem postępowania przy opracowaniu rocznego planu kontroli” oraz w wyniku przeprowadzanej analizy w kierunku wystąpienia prawdopodobieństwa naruszenia prawa przez podmioty: [...] które nie wypełniają lub wypełniają niekompletnie obowiązki wynikające z udzielonych decyzji lub przepisów prawa (np. nie przekazują ewidencji, sprawozdań, wyników pomiarów, itp.); [...] które wezwano do usunięcia naruszeń warunków decyzji, a których odpowiedź nie wpłynęła do UMWM, bądź była udzielona w sposób niewyczerpujący; [...] które nie wywiązują się w terminie z ustawowego obowiązku przekazywania marszałkowi województwa zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (tj. nie przesyłają bądź przesyłają błędnie wypełnione arkusze sprawozdań)...*

(akta kontroli str. 8774-8838)

Według wyjaśnień Sekretarza Województwa plany kontroli na lata 2016-2018 nie zostały zrealizowane w całości z uwagi m.in. na: zaangażowanie pracowników odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli RIPOK w proces tworzenia projektu wpgo 2022, a następnie wstrzymanie jego wykonania.

(akta kontroli str. 8774-8838)

Marszałek Województwa, realizując kontrole instalacji RIPOK przekazywał do MWIOŚ informacje o ustaleniach kontroli i stwierdzonych nieprawidłowościach.

(akta kontroli str. 8774-8838)

Ponadto w okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa uczestniczył w 12 kontrolach MWIOŚ, o których mowa w art. 41a ust. 2 uod, a w 11 przypadkach oczekuje na przeprowadzenie kontroli o której mowa powyżej¹⁸⁴.

(akta kontroli str. 36, 8886-9238)

¹⁸² W 2016 r. – 6 wniosków, w 2017 r. – 5 wniosków, w 2018 r. – 5 wniosków, w 2019 r. – 2 wnioski, w 2020 r. – 2 wnioski.

¹⁸³ Składowisko odpadów w [...]]*)

¹⁸⁴ W 2019 r. – 8 wniosków i w 2020 r. – 15 wniosków.

W kontrolowanym okresie wystąpił jeden przypadek odmowy wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów dla instalacji przetwarzającej odpady komunalne¹⁸⁵ oraz dwa przypadki odmowy wydania pozwoleń zintegrowanych dla instalacji przetwarzających odpady komunalne¹⁸⁶.

Główną przyczyną odmowy wydania ww. zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów było niespełnienie przez prowadzącego instalację wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska w tym m.in.: nieposiadanie wystarczających mocy przerobowych deklarowanych we wniosku, brak wydzielenia odrębnych miejsc magazynowania odpadów i przedmiotów lub substancji, które utraciły status odpadów oraz brak wyposażenia zapewniającego bezpieczeństwo magazynowania oraz bezpieczeństwo procesu przetwarzania odpadów, w tym niewyposażenie instalacji w elementy zapobiegające lub ograniczające wprowadzanie do środowiska substancji lub energii.

Z kolei przesłankami odmów wydania pozwoleń zintegrowanych dla instalacji przetwarzających odpady komunalne były: art. 186 ust. 1 pkt 1 i 7 Poś oraz art. 46 ust. 3 uod.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła m.in., że: *Porównując technologie stosowane w ww. instalacjach z wymogami wynikającymi z najlepszej dostępnej techniki (dalej: „BAT”), Urząd stwierdził, że część biologiczna instalacji oraz proces przesiewania stabilizatu na sicie w obydwu przypadkach spełnia podstawowe wymogi wynikające z BAT, choć moc przerobowa części biologicznej instalacji w drugim przypadku jest zdecydowanie niewystarczająca. Natomiast część mechaniczna instalacji w żadnym z ww. przypadków nie spełniała podstawowych wymogów wynikających z BAT. Zastosowana technologia nie zapewniała efektywnego wydzielenia z masy odpadów zmieszanych poszczególnych frakcji surowców wtórnych, przeznaczonych do recyklingu. [...] W instalacjach nie zastosowano nowoczesnych i efektywnych pod względem środowiskowym urządzeń segregujących odpady, zaś sam proces technologiczny prowadzony w części mechanicznej instalacji nie był zgodny z określoną w przepisach prawa hierarchią sposobów postępowania z odpadami. Proces technologiczny prowadzony w części mechanicznej instalacji niezgodny był również z podstawowymi założeniami systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowanymi w oparciu o ucpg, uod oraz o założenia Krajowego Programu Gospodarki Odpadami 2022. W pierwszym przypadku, w toku postępowania stwierdzono również bardzo dużą ilość skarg osób zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie oraz organizacji ekologicznych które wskazywały na duże uciążliwości odorowe związane z realizowaną technologią. W drugim przypadku natomiast wątpliwości wzbudziły warunki magazynowania odpadów przeznaczonych do produkcji paliwa alternatywnego, a w szczególności odpadów w postaci gotowego paliwa alternatywnego bez zabezpieczenia przed oddziaływaniem czynników atmosferycznych co uznano za niedopuszczalne, zważywszy dodatkowo, że ilość miejsca przeznaczonego do magazynowania odpadów planowanych do przetwarzania i wytwarzania jest niewystarczająca. Organ uznał, że zastosowane w zakładach technologie mechanicznego przetwarzania*

¹⁸⁵ 6 maja 2016 r. decyzją Marszałka Województwa nr 49/PZ.O znak PZ-ZD-I.7244.15.2016.PS odmówiono spółce [...]*) wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych zlokalizowanej w miejscowości [...]*).

¹⁸⁶ 28 listopada 2016 r. Marszałek Województwa decyzją nr 168/16/PZ.Z znak PZ-I.7222.17.2016.WŚ odmówił wydania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, zlokalizowanej w [...]*), a 11 lipca 2018 r. Marszałek Województwa decyzją nr 57/18/PZ.Z znak PZ-II.7222.38.2017.IP odmówił wydania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji w gospodarce odpadami dla odpadów innych niż niebezpieczne do odzysku lub kombinacji odzysku i unieszkodliwiania o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki biologicznej oraz obróbki wstępnej odpadów przeznaczonych do termicznego przekształcania, zlokalizowanej w miejscowości [...]*)

odpadów są zdecydowanie nieefektywne pod względem środowiskowym. W obydwu przypadkach uznano, że proces przetwarzania odpadów prowadzony był sposób zmierzający do nieuprawnionej zmiany kodów odpadów bez skutecznego wydzielenia podstawowych frakcji materiałowych nadających się do recyklingu, przez co nie mógł zostać uznany za spełniający wymogi wynikające z BAT. Prowadzący instalacje, mimo istniejących możliwości ekonomicznych (możliwość uzyskania dużej dotacji bądź pożyczki ze środków unijnych lub krajowych), a także szerokiej dostępności rynkowej nowoczesnych technologii, nie podjęli – w przeciwieństwie do większości innych zakładów na terenie Mazowsza – żadnych działań mających na celu dostosowanie instalacji do wymogów BAT, bazując na technologii nieefektywnej i niespełniającej wymagań.

(akta kontroli str. 8228-8274)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki wydania decyzji o wykreśleniu z Rejestru BDO dla podmiotów przetwarzających odpady komunalne na Mazowszu.

Zastępca Dyrektora Departamentu Organizacji ds. Kadr i Płac wyjaśniła, że: *W sytuacji wygaszenia, cofnięcia czy uchylecia decyzji odpadowej dla instalacji komunalnej, stosowne zapisy w tym zakresie wprowadzane są z urzędu na wpisach podmiotów w Rejestrze BDO w Dziale XI dot. decyzji odpadowych. Natomiast nie ma podstaw do wykreślenia całego wpisu podmiotu z Rejestru BDO z uwagi na fakt, że prowadzący instalacje komunalne zarejestrowani są również w innych działach rejestru w celu posiadania kompletnego wpisu w rejestrze, np. jeszcze w Dziale IV tabela 2, Dziale VII, Dziale VIII, Dziale XIV oraz z uwagi na fakt posiadania wielu decyzji zezwalających na zbieranie i przetwarzanie odpadów w różnych miejscach prowadzenia działalności, wymienionych w Dziale XI. Stąd wykreślenie z Rejestru BDO może nastąpić tylko na wniosek podmiotu w przypadku trwałego zakończenia prowadzenia działalności objętej wymogiem wpisu lub z urzędu, w ściśle określonych przypadkach, wymienionych w art. 64 ust. 1 ustawy o odpadach.*

(akta kontroli str. 8223-8227)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wpisanie przez Marszałka Województwa na listę instalacji komunalnych i zamieszczenie w BIP składowiska w [...]*), które nie było uwzględnione w uchwale w sprawie wykonania wpg, było niezgodne z art. 17 ust. 4 ustawy o zmianie ucp.

Stosownie do art. 38b ust. 1 i ust. 2 uod Marszałek Województwa publikuje i aktualizuje w BIP listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 uod oraz instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o zmianie ucp na listę instalacji komunalnych marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności w zakresie przetwarzania odpadów, wpisuje instalację: na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną (zgodnie z art. 38b ust. 4 uod) lub z urzędu instalacje określone jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, obowiązującej w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ww. ustawy.

Obowiązującą w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie ustawy o zmianie ucpg uchwałą w sprawie wykonania wpgo była uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 4/19 z 22 stycznia 2019 r., która nie uwzględniała składowiska w [...]*)

Sekretarz Województwa wyjaśnił, że: *Wpis w Tabeli 2. dotyczący składowiska w [...]*) prawdopodobnie został omyłkowo powielony z Tabeli 1 zawierającej funkcjonujące instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych i możliwe, że był to po prostu błąd. Składowisko w [...]*) nie było ujęte w uchwale nr 4/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 22 stycznia 2019 r., a [...]*) nie występował z wnioskiem o wpis składowiska na listę instalacji komunalnych. W związku z powyższym po weryfikacji niniejszej sprawy zostanie wszczęta procedura usunięcia wpisu w celu usunięcia nieprawidłowości.*

(akta kontroli str. 8677-8682)

2. Przekazanie do Ministra Klimatu korekty przedłożonego za rok 2018 sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi po terminie wynikającym z art. 9s ust. 4 ucpg.

Zgodnie z art. 9s ust. 4 ucpg w przypadku gdy sprawozdanie marszałka województwa z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi sporządzone jest niezetelnie, minister właściwy do spraw klimatu wzywa marszałka województwa, który przekazał sprawozdanie, do jego uzupełnienia lub poprawienia w terminie 30 dni.

Pismem z 24 marca 2020 r. Minister Klimatu wezwał Marszałka Województwa do korekty przedłożonego za 2018 r. sprawozdania, wyznaczając na uzupełnienie termin 30 dni od dnia otrzymania ww. wezwania. Wezwanie wpłynęło do UMWM 25 marca 2020 r. Termin na uzupełnienie upłynął 24 kwietnia 2020 r. Uzupełnienie zostało przekazane do Ministerstwa Klimatu 18 maja 2020 r., tj. 24 dni po terminie wynikającym z wezwania.

(akta kontroli str. 5256-5446, 4804-5215, 6333-7555, 8138-8140)

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *w związku z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego¹⁸⁷ [...] oraz art. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁸⁸ [...] w Urzędzie wprowadzone zostały ograniczenia w wykonywaniu zadań polegające na wykonywaniu wyłącznie tych niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom, w szczególności związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W okresie od dnia 16 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. zadania w Urzędzie realizowane były w ramach wykonywania pracy zdalnej. W związku z powyższym został ograniczony dostęp do dokumentów i sprzętu. Utrudnienia te uniemożliwiły złożenie w terminie wyznaczonym przez Ministra Klimatu Korekty sprawozdania Marszałka Województwa Mazowieckiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2018.*

(akta kontroli str. 9318-9319)

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela ww. stanowiska. Zgodnie z § 8 rozporządzenia wskazanego w cyt. wyżej wyjaśnieniach wykonywanie zadań przez urząd administracji publicznej mogło zostać ograniczone m.in. do

¹⁸⁷ Dz. U. poz. 433, ze zm. (przyp. kontrolera).

¹⁸⁸ Dz. U. poz. 1842 (przyp. kontrolera).

wykonywana wyłącznie zadań niezbędnych do zapewnienia pomocy obywatelom lub wykonywania określonych zadań w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów, przy czym o decyzji o rodzaju i formie wprowadzanych ograniczeń, podjętej przez kierownika urzędu, należało zawiadomić w drodze ogłoszenia, na stronie internetowej urzędu, a także przez wywieszenie ogłoszenia w siedzibie urzędu. Na podstawie uchwały 366/114/20 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 14 marca 2020 r. od 16 marca wprowadzono w UMWM ograniczenia polegające m.in. na: ograniczeniu stacjonarnej pracy urzędu - pracownicy do odwołania mieli wykonywać swoją pracę zdalnie lub w postaci dyżurów, co zostało ogłoszone na stronie internetowej UMWM¹⁸⁹.

W ogłoszeniu, o którym mowa wyżej, nie wskazano podstawy do przesunięcia terminu przekazania ww. uzupełnienia. Dodatkowo, zgodnie z cytowaną przez Sekretarza Województwa ustawą, pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie, przez czas oznaczony pracy określonej w umowie o pracę, poza miejscem jej stałego wykonywania (praca zdalna), jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy. Narzędzia i materiały potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną pracy zdalnej zapewnia pracodawca. Ponadto ww. ustawa w żaden sposób nie dawała podstawy do prolongaty trzydziestodniowego terminu, o którym mowa powyżej. Dlatego zdaniem NIK przedłożenie uzupełnienia 24 dni po terminie wynikającym z tego wezwania było działaniem niezgodnym z art. 9s ust. 4 ucpg.

OCENA CZĄSTKOWA

Marszałek Województwa nie dysponował pełnymi informacjami o stanie gospodarki odpadami komunalnymi w województwie mazowieckim – na podstawie posiadanych w UMWM danych i informacji możliwe było wskazanie jedynie ilości odpadów komunalnych odebranych i zebranych, których nie należy utożsamiać z ogólną masą odpadów wytworzonych, jak również nie było możliwości wskazania konkretnej instalacji, do której podmioty przekazały odpady z uwagi na to, że przekazywane do UMWM zbiorcze zestawienia danych o odpadach nie zawierały danych na temat źródła pochodzenia lub dalszego zagospodarowania odpadów komunalnych oraz odpadów po ich przetworzeniu. Pomimo iż Marszałek Województwa weryfikował sprawozdania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz prowadził kontrole instalacji przetwarzających odpady komunalne, to na prowadzoną przez siebie i zamieszczoną w BIP listę instalacji komunalnych wpisał instalację, która nie powinna się na tej liście znaleźć. Ponadto pomimo, że Marszałek Województwa terminowo przekazywał Ministrowi Środowiska, a następnie Ministrowi Klimatu, sprawozdania, a także przedkładał mu stosowne wyjaśnienia, poprawki lub uzupełnienia, to jedno z uzupełnień zostało przedłożone z przekroczeniem wymaganego terminu.

OBSZAR

4. Realizacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, w UMWM prowadzono działania edukacyjne i informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania oraz postępowania z odpadami użytkowymi, odpadami opakowaniowymi oraz odpadami komunalnymi w zakresie prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi.

Z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi prowadzony był cyklicznie konkurs dla przedszkoli, szkół podstawowych i szkół średnich z terenu

¹⁸⁹ <https://www.mazovia.pl/aktualnosci/art,7957,koronawirus-ograniczenia-w-pracy-urzedu-marszalkowskiego-i-podleglych-jednostek.html>

województwa mazowieckiego – zbiórka surowców wtórnych¹⁹⁰ oraz seminaria szkoleniowe organizowane w celu ułatwienia i ujednolicenia sposobu wypełniania sprawozdań wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ponadto na stronie internetowej UMWM umieszczono materiały pomocnicze, m.in. poradnik dla gmin dotyczący poprawnego sposobu sporządzania sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zadania te były ujęte w wpgo¹⁹¹. Na realizację zadań polegających na zbiorce surowców wtórnych, w latach 2016-2020 zaplanowano 279 152 zł¹⁹², natomiast wydatkowano 223 813,44 zł¹⁹³ (na 24 sierpnia 2020 r.). Zadania były finansowane¹⁹⁴ ze środków własnych UMWM oraz dotacji z WFOŚiGW¹⁹⁵. Z kolei na seminaria łącznie w latach 2016-2019, zaplanowano 108 460 zł¹⁹⁶, natomiast wydatkowano 38 809 zł¹⁹⁷. Zadania były finansowane¹⁹⁸ ze środków własnych UMWM.

(akta kontroli str. 8228-8274, 8623-8676)

Dodatkowo w poszczególnych latach 2016-2019 została zrealizowana przez Biuro Informacji i Koordynacji w Departamencie Opłat Środowiskowych akcja szkoleniowo-informacyjna z zakresu opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej oraz opłat wynikających z uba, skierowana do przedsiębiorców, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prowadzących działalność w zakresie wymagającym pozwoleń środowiskowych oraz przedstawicieli innych jednostek organizacyjnych. Celem działań było dotarcie do podmiotów korzystających ze środowiska na terenie województwa mazowieckiego z informacją o obowiązkach opłatowych, a tym samym zwiększenie ilości podmiotów rozliczających opłaty środowiskowe, zwiększenie liczby poprawnie naliczonych opłat środowiskowych i sporządzonych sprawozdań. Planowany łączny koszt ww. zadań w latach 2016-2019 to 51 293 zł¹⁹⁹, natomiast wydatkowano 51 125 zł²⁰⁰. Zadania uwzględnione były w projektach planów finansowych na poszczególne lata i finansowane były ze środków własnych UMWM²⁰¹. Wymieniona wyżej akcja szkoleniowo-informacyjna ma być realizowana również w 2020 r. Realizacja zakupu usług wykonania materiałów planowana jest na IV kwartał 2020 r. Zadanie zostało uwzględnione w projekcie planu finansowego na 2020 r. (wniosek nr 81:

¹⁹⁰ W 2020 r. była prowadzona XVI edycja.

¹⁹¹ Edukacja ekologiczna wpgo 2012, Przeprowadzenie konkursów, akcji, szkoleń, konferencji o tematyce ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami – wpgo 2022 i wpgo 2024, a w przypadku seminariów: Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi. Propagowanie stosowania nowoczesnych technologii skutkującym zmniejszeniem ilości wytworzonych odpadów – wpgo 2012, Przeprowadzenie konkursów, akcji, szkoleń, konferencji o tematyce ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami – wpgo 2022 i 2024.

¹⁹² W latach 2016-2018 po 55 000 zł., w 2019 r. – 56 265 zł, a w 2020 r. – 57 887 zł.

¹⁹³ W 2016 r. – 53 317,46 zł, w 2017 r. – 52 142,68 zł, w 2018 r. – 51 369,3 zł, w 2019 r. – 49 225,14 zł, a w 2020 r. – 17 758,86 zł. Z uwagi na wprowadzenie od 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz ograniczeniami z tym związanymi realizacja konkursu została zakłócona. Stan epidemii spowodował zamknięcie m.in. placówek oświatowych, co utrudniło a nawet uniemożliwiło kontynuowanie zbiórki surowców wtórnych i przekazywanie ich podmiotom zbierającym. W związku z tym tegoroczna edycja konkursu okazała się niezwykle trudna dla jego uczestników. Mając powyższe na uwadze Zarząd Województwa Mazowieckiego postanowił zmienić sposób rozstrzygnięcia XVI edycji Konkursu. Spośród 19 placówek, które potwierdziły poprzez przesłanie raportów udział w konkursie nie byli wyłaniani zwycięzcy. Zarząd Województwa zdecydował, aby wynagrodzić jednakowo wszystkich uczestników bez względu na zebrane ilości surowców wtórnych poprzez ufundowanie symbolicznych nagród.

¹⁹⁴ Do wydatkowania tych środków nie miały zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

¹⁹⁵ Z dotacji z WFOŚiGW w 2016 r. pokryto koszty rzędu 48 603,46 zł, a w 2017 r. – 47 242,68 zł.

¹⁹⁶ W 2016 r. – 18 000 zł., w 2017 r. – 50 000 zł, w 2018 r. – 20 000 zł i w 2019 r. – 20 460 zł.

¹⁹⁷ W 2016 r. – 4 800 zł, w 2017 r. – 11 428 zł, w 2018 r. – 7 671 zł, w 2019 r. – 14 910 zł.

¹⁹⁸ Do wydatkowania tych środków nie miały zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

¹⁹⁹ W latach 2016-2018 po 12 750 zł, a w 2019 r. – 13 043 zł.

²⁰⁰ W 2016 r. – 12 612,42 zł, w 2017 r. – 12 744,69 zł, w 2018 r. – 12 738,50 zł, w 2019 r. 13 029,39 zł.

²⁰¹ Do wydatkowania tych środków nie miały zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

OS/PROJEKT2020), na jego realizację zaplanowano 13 396 zł ze środków własnych.

(akta kontroli str. 8623-8676)

Analiza działań informacyjnych i edukacyjnych prowadzona była na bieżąco.

Sekretarz Województwa wyjaśnił m.in., że: *W przypadku zidentyfikowania obszaru wymagającego przeprowadzenia akcji edukacyjnych lub informacyjnych, zadania takie zostają zrealizowane w danym roku. Przykładowo, w związku ze zmieniającymi się formularzami, na podstawie których gminy zobowiązane były do sporządzenia Sprawozdania wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, Departament [...] organizował seminaria szkoleniowe. [...] Seminaria były także okazją do dyskusji oraz indywidualnych konsultacji z przedstawicielami gmin wyrażającymi taką potrzebę. Dodatkowo, oprócz szkoleń dotyczących sprawozdawczości komunalnej, cyklicznie organizowane były także seminaria szkoleniowe dotyczące postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.*

(akta kontroli str. 8886-9238)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Realizacja przez Marszałka Województwa działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami była prawidłowa i rzetelna.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Nie sformułowano uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Zapewnienie terminowego nadawania numerów rejestrowych podmiotom wnioskującym o wpis, lub aktualizację w Rejestrze BDO.
2. Sprawowanie bieżącego nadzoru nad rzetelnością, kompletnością i poprawnością danych zawartych w Rejestrze BDO, bieżące aktualizowanie i uzupełnianie Rejestru BDO
3. Przeprowadzanie kontroli przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych i przedsiębiorców eksportujących odpady opakowaniowe z częstotliwością określoną w art. 53 ust. 2 ugo00.
4. Usunięcie z listy funkcjonujących instalacji składowiska w [...]*).
5. Zapewnienie terminowego przekazywania Ministrowi Klimatu i Środowiska uzupełnionych lub poprawionych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi – zgodnie z art. 9s ust. 4 ucpg.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 15 lutego 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska
p.o. Dyrektor
Tomasz Gawel

Kontrolerzy
Damian Pazio
główny specjalista kp.

Marlena Ziomacka
specjalista kp.

*) Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U z 2020 r. poz. 2176.) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.